

Número
1

Tardor
2020

nosaltres

La primera editorial

En nom de la Pau, ens jutgen i condemnen. Enlloc hi ha justícia. Som una banda organitzada. Com la Màfia. Contra la Màfia. Nosaltres.

Li diuen (tele)treball a l'explotació. Pandèmia al control social. Okupes a les cases buides. Anarquistes a qui evidencien la catàstrofe. Translolaribolliprimi a les singularitats. Comunistes a qui viuen singularitats compartides. Capitalisme a la barbàrie. Patriarcat a la barbàrie. Ecocidi a la barbàrie. No volem democràcia. Ho volem tot. La vida. Tot. Nosaltres.

No saps qui som, perquè no som ningú. Ens trobaràs amagades a zones opaques. Allà ens organitzam i amplifiquem les zones d'opacitat. Fora d'aquesta existència buida ens estimam. A les cantonades i places del barri. Al bus. A la barricada i al llit. A la taula. Mira. Surt del diari i fes-me un gest. Això és el Nosaltres.

Hem lluitat les places, creat escoles, organitzat festes populars, fires de llibres, mercats ecològics i també d'intercanvi. Hem trencat el consens ideològic del turisme, evidenciat la mentira de les esquerres de les autopistes. Hem muntat editorials, ateneus, bandes, aturat desnonaments, ocupat cases buides i edificis de crèdit, dragoneres i jardins, universitats i conselleries, calat foc als carrers i aturat expansions absurdes als ports i als aeroports. Som famílies d'aquí i d'allà. Arribam en pasteres a les platges d'aquestes meravelloses illes i també hem nascut aquí. Ens situam a la Mediterrània amb tots els pobles que beuen d'ella. Tenim les eines i sabem les tècniques. Nosaltres.

Fa 150 anys que escrivim la nostra pròpia premsa a les illes amb encerts, errades, èxits, fracassos i llargues temporades de silenci. Les lectores i seguidors de les seves històries i de les nostres lluites som amigues, de totes elles. També som clarament coneedores de les etapes silencioses, on no existíem com a capçaleres lliures i autònomes dels poders econòmics d'aquestes terres. Aquelles existències, com les nostres, han après, des de l'hostilitat, a dibuixar, fotografiar i escriure per comunicar. Nosaltres.

Per això hem creat aquesta petita eina: una publicació que vol, des de punts de vista i mirades diverses, donar una ullada al feminisme, al territori, al patrimoni, a les històries compartides, a la cultura i l'actualitat dels ateneus, dels espais alliberats i dels moviments socials en els quals ens trobem. Hem decidit tenir una veu pròpia, que no és portaveu de ningú. No venim a substituir a ningú. Que cadascú agafi allò que vol per fer allò al que aspira. Nosaltres.

Volem aprofitar també per agrair-mos les ajudes de més d'una vintena de col·lectius que som, a més d'individualitats. També a les persones que hem col·laborat amb suggeriments, correccions, textos, il·lustracions per tal de dur a bon port aquestes 24 pàgines. Que es pugui continuar depèn del compromís de totes Nosaltres.

Per la vida i la transformació total!

Mentre en quedi una!

nosaltres

Número 1
Tardor 2020
Preu 1,5€

Nosaltres és una publicació autònoma i antiautoritària publicada trimestralment a la Mediterrània. L'objectiu del col·lectiu editor es reflectir, potenciar i visibilitzar les diferents lluites, conspiracions i preocupacions que envolten el nostre dia a dia. Nosaltres som les que resistim.

Contacte digital

CORREU: nosaltres@riseup.net

WEB: nosaltres.noblogs.org

Contacte postal

Apartat 278
07350 – Binissalem
(Mallorca)

DL | PM 1259-2016

Tiratge: 1.000 exemplars en paper

Assemblea Editora

Xavi E. – Pere J. Garcia – Albert Herranz –
Jordi Maíz – Sílvia Suau – Marky V. – Iñaki –
Marla Singer – Rulag O.

Han col·laborat

Portada: Álex Coll @alexcollages– Aina
Cassanyes – Mar G. – Daniel Escribano –
Juanito Comicator.

Maquetat amb programari lliure.

Índex

1 **Il·lustració de portada** Álex Coll

3 **Sostenir la vida, transformar el món.**
Marusia López Cruz

4-5 **Només els llogaters salven els llogaters**
Marky V.

6-7 **Interrogants sobre el territori turístic balear**
Macià Blázquez

8-9 **Entrevista a Terranostra Supermercat cooperatiu**
Albert Herranz

10 **En la casa grande. Relats contra la presó i la repressió**
Pere J. Garcia

Pòster: trABAJO
Marla Singer i Sublinismo

11 **El punk no mor...**
Tomeu Canyelles
...Envelleix.
Iñaki

12-13 **Son Coletes: De barbàrie feixista a memòria antifeixista**
Tomeu Miquel

14-15 **Els feminismes a Mallorca**
Sílvia Suau Juanes

16-17 **Sortir del desert: un tast de Tiquun**
Maria Bel Riera i Xavi Castelló

18 **Ateneu de Lloseta i Suport Mutu: autogestió en acció**
Ateneu de Lloseta

20 **Un tèrbol horitzó**
Antoni Pallicer Mateu

Sostenir la vida, transformar el món

Les defensores
mesoamericanes
de drets humans
enfront de la
pandèmia
capitalista

Text: Traduït del castellà.

Marusia López Cruz
@MarusiaLC

Il·lustració:

Petita Lechatrose
@petitalechatrose

Petita
Lechatrose

A Amèrica Llatina, com a altres regions del món, la pandèmia ha resultat ser el pretext perfecte per augmentar l'autoritarisme. Cada país del continent conta la seva pròpia història i particularitats i, fins i tot, podem veure esforços legítims a alguns del que presenten un tall més progressista per afrontar l'emergència sanitària sense recórrer a la repressió. No obstant això, a tots els casos, la resposta a la pandèmia, lluny de permetre un canvi de paradigma, està servint per profunditzar les desigualtats, afavorir els interessos del gran capital i normalitzar la por i el control social.

En termes generals, els governs han actuat davant la COVID-19 en congruència amb el model econòmic i social que fa segles que manté la regió fortament ancorada a una crisi estructural. Un model capitalista d'herència colonial enfront del qual Europa es mostra sovint complaent, ja que li permet perllongar el saqueig i espoli dels nostres territoris; un model que se sosté en el racisme i el patriarcat per explotar els cossos, les vides i el treball de les dones i pobles originaris i mantenir els privilegis d'una minoria voraç.

El confinament i altres mesures han resultat a la pràctica una restricció de l'activisme polític sense precedents a èpoques recents. Mentre les empreses extractives han estat considerades activitats essencials i no han deixat de funcionar, les organitzacions, moviments socials i comunitats en resistència s'han enfrontat amb tota mena d'obstacles per seguir amb el seu treball. Un treball que resulta imprescindible en moments de crisi.

A Hondures, fou decretada la suspensió de drets i garanties constitucionals –fins i tot la llibertat d'expressió– i s'ha intensificat la violència contra les comunitats Lencas, Garífunas i altres que històricament han lluitat contra l'espoli de les empreses extractives. En aquest

context, cinc activistes garífunas romanen desapareguts des del passat 18 de juliol, quan se'ls varen emporar de les seves cases uns individus que portaven armilles de la "Dirección Policial de Investigaciones".

A Xile, les forces policials han seguit cometent tota classe de violacions a drets humans i s'ha enfortit la repressió contra el poble maputxe. El govern xilè va permetre la sortida de la presó d'un terç dels presos del país a causa de la COVID, però va deixar tancats a 26 presoners polítics maputxes que es troben en vaga de fam i en condicions molt preocupants.

A Colòmbia, malgrat el confinament, les xifres de persones assassinades amb la complicitat o l'autoria de les autoritats de l'Estat es multiplicaren de forma catastròfica. Aquest any han estat assassinades almenys 200 líders socials i s'han produït més de 50 massacres.

« El confinament i altres mesures han resultat a la pràctica una restricció de l'activisme polític sense precedents a èpoques recents »

A diferents països, activistes i organitzacions han hagut de tramitar salconduïts per poder dur a terme el seu treball comunitari i d'acompanyament a víctimes, i en moltes ocasions han estat detingudes o interrogades. Els Estats han posat especial èmfasi a reprimir o restringir les accions de protesta social, fins i tot quan s'ha tractat de crides desesperades per pal·liar la fam que ha començat a afectar moltes comunitats.

Tota aquesta lògica repressiva s'ha acarnissat amb les dones, en particular amb les que dia rere dia lluiten per la dignitat i els drets de les seves comunitats i aixequen la veu contra les injustícies. De la mateixa manera que a altres indrets del món, Europa inclosa, el confina-

ment no ha detingut els feminicidis, l'altra gran pandèmia que persegueix al món sense que s'aixequi una alerta mundial i que, a més, les ha obligades a confinar-se amb els seus agressors. Són les dones les que han assumit la crisi de cures que la pandèmia ha fet evident, carregant damunt les seves espatlles el sosteniment de la vida.

La Iniciativa Mesoamericana de Mujeres Defensoras de Derechos Humanos, ha emès des de març d'aquest any 94 alertes per violència contra dones activistes: assassinats, detencions arbitràries, campanyes de desprestigi a xarxes socials, repressió de protestes públiques i altres atacs que usualment vénen marcats per la misogínia, la violència sexual i altres agressions masculistes. Set companyes defensores de drets humans han estat assassinades durant aquest període.

Emperò, malgrat aquest panorama i enmig de tota aquesta violència, les dones activistes, les seves organitzacions i comunitats han impulsat accions que desafien les mesures imposades i aposten per altres paradigmes. Contra la lògica del distanciament social s'han activat xarxes comunitàries i veïnals de solidaritat i suport mutu, olles collectives, rebost solidaris, cultius per afavorir la sobirania alimentària, accions de salut comunitària que recuperen els coneixements ancestrals. Contra els intents d'usar la por i les prohibicions per silenciar la protesta social, les dones aixequen la veu a les xarxes, a les finestres de les cases i als carrers dels barris, demostrant una vegada rere l'altre que la rebel·lia no es confina. Contra mesures socials insuficients després de dècades de destrucció neoliberal i governs segrestats per poders fàctics aposten cada vegada més per formes autònomes d'organització i participació social. Posant la cura de la vida al centre es construeixen xarxes de sanació per cuidar dones en risc.

A diferència d'allò que governs i altres poders mundials fan, les activistes llatinoamericanes estan construint alternatives que apunten cap a un canvi sistèmic. Saben per experiència pròpia que la sortida a aquesta crisi mai serà emprant el mateix model que, fins ara, només ha menyspreat la vida i ha prioritzat els interessos d'una minoria sobre la majoria de les dones, pobles i territoris●

Només els llogaters salven els llogaters

La Vaga de Lloguers a Mallorca: la lluita per l'habitatge en plena pandèmia

L'1 d'abril, convocada pel Sindicat de Llogaters, va començar la Vaga de Lloguers a Mallorca. Al mateix temps sortien convocatòries iguals per tot l'Estat i es creaven comitès de vaga a desenes de barris i pobles. Aquí el comitè es va formar principalment amb membres del Sindicat de Llogaters i Stop Desnonaments. És la primera vaga de lloguers que es fa des de 1931.

En aquella ocasió va ser impulsada per la CNT, els sindicats de barri i els comitès de defensa.

He parlat amb un afiliat al Sindicat per conèixer de primera ma com es va desenvolupar la vaga.

Com va començar la Vaga a Mallorca?

Durant la segona quinzena de març Stop Desnonaments va començar a rebre un munt de crides de llogaters que no podien pagar. El sindicat s'havia de posar en marxa sí o sí. Va sorgir la idea de crear un comitè conjunt i fer una vaga de lloguers ja que hi haurà impagaments massius. Com més n'hi hagués i més organitzats fossin, més fàcil seria aconseguir els objectius. Es varen fer un parell de reunions i es va decidir. El fet de que es convoqués a Mallorca i Canàries va ser decisiu perquè els sindicats a la península es decidissin a convocar.

Quants vaguistes es van sumar?

Vaguistes que impaguin i hagin contactat amb el sindicat no en tenim una xifra exacta però a Mallorca parlem de prop de 600. Aquesta vaga també va tenir un efecte de crida de gent que no va arribar a contactar amb nosaltres però que va fer vaga, el problema és que tota aquesta gent no la tenim censada.

Hi va participar només gent per necessitat o també hi havia gent per convicció i solidaritat?

La vaga es va plantejar per donar cobertura als impagaments. No es va plantejar com una vaga de centenars de milers de llogaters que impagaran tot i poder pagar. No és la revolució dels llogaters. Des del principi vàrem veure que encara hi ha molta por i poca organització. Aquesta organització que s'ha generat comença a tenir una estructura i molts de companys que es senten empoderats no era capaç en el moment del confinament d'arribar al conjunt dels llogaters. Per tant no hi ha hagut una vaga massiva en la que es pugui comptar un gran percentatge vaguistes. Qui hi ha participat és gent que s'ha vist que no podia pagar en aquell moment o veien que d'aquí uns mesos no podrien perquè s'estaven gastant el que no tenien. Ha estat una vaga per donar cobertura política als impagaments que tanmateix s'haguessin donat i començar a organitzar els llogaters.

Text:

Marky V.
@marky_vj

Il·lustració:

Marco Dot
@sublinismo

Com es va desenvolupar la vaga? Quines dificultats vàreu tenir?

La principal dificultat va ser el confinament. El fet de no poder ser al carrer, no poder aferrar cartells, no poder fer pràcticament res, va limitar molt la participació. Estàvem obligats a fer-ho tot virtual. La falta de mitjans informàtics fiables va fer que no es pogués fer un seguiment actiu de tots els casos. Això va ser la nostra principal dificultat perquè quan hi havia més força no ens podíem trobar al carrer. Quan vàrem poder trepitjar el carrer ja havia perdut certa força perquè uns ja havien aconseguit rebaixes del lloguer, altres havien deixat el seu pis perquè tenien on anar i no volien arriscar-se a acumular deutes. Els que segueixen lluitant a dia d'avui són els que no tenen cap marge, no tenen on anar. Encara no hi hagut ni un sol desnonament per lloguer a cap company perquè tot s'està retardat un poc però encara costa visibilitzar la vaga. La majoria de llogaters ens han arribat per problemes i es transformen en vaguistes quan arriben perquè impaguen o perquè veuen tenen drets i no han d'estar pagant lo que no tenen.

Hem trobat casos de gent que per pagar el lloguer han demanat doblers a familiars que estaven en situacions iguals que ells i que ara no els hi poden tornar perquè pensaven que farien feina durant la temporada turística però com que ha estat un fracàs ara estan sense poder pagar ells i els familiars. Tot per pagar a un arrendador que no necessita els doblers. Ha generat molts de problemes familiars. Això és una de les coses que hem volgut tallar.

També hem hagut de combatre l'assetjament immobiliari. Un llogater no pot fer vaga si no sap superar l'assetjament. Si no sap que no el poden engegar d'un dia per l'altre, que el propietari no pot entrar dins la casa i que té un mínim de drets no tindrà alè per exigir uns drets que encara ha d'adquirir i no té. Això ha estat una feina primària. Un dels obstacles per aquesta feina han estat les mesures del govern que han anat a desactivar la vaga. Si aquestes mesures les hagués pres un govern de dretes segurament haguessin generat més rebuig. Així i tot els llogaters han tingut consciència de que aquestes mesures no eren cap solució.

Hi hagut una animadversió absoluta a demanar els microcrèdits, molts de bancs ja no els ofereixen ja que ningú els demana. Les ajudes que prometien tant les de l'IBAVI que es donen cada any com les especials pel COVID no arriben i en els casos d'impagament no les podran cobrar abans del desnonament i després tampoc ja que s'haurà extingit el contracte amb el judici. Quan els llogaters han comprés com són aquestes ajudes les han rebutjat obertament. Hi ha hagut un coneixement dels llogaters de com funciona el sistema, encara que sigui molt primari.

« El fet de que es convoqués a Mallorca i a les Canàries va ser decisiu perquè els sindicats a la península es decidissin a convocar-la »

Amb quins col·lectius o organitzacions vàreu col·laborar?

No et sabia dir tot el llistat però record que les Joventuts Llibertaries es varen adherir els primers. També s'hi varen sumar municipalistes com Crida per Palma i de l'esquerra independentista com la CUP i Arran. Bàsicament eren col·lectius alternatius.

I de fora de Mallorca?

Sobretot els companys del Sindicat de Llogateres de Gran Canaria i el de Vallcarca i en menor mesura de tota l'estructura que es va crear amb la Red Estatal de Comitès de Huelga i la campanya «Suspensión Alquileres». Uns que també van ser dels primers en donar-nos una ajuda molt important van ser els companys de l'associació 500x20 que té presència per diferents llocs de la península i duen des del 2006 defensant el dret a l'habitatge. Han fet videoconferències diàries, ens han ajudat a millorar les aportacions a les taules reivindicatives i han afinat molt més que alguns sindicats de la península en el tema de les reivindicacions.

« Hem de passar d'aquesta resposta desesperada a una onada de lluita que no en deixi passar ni una »

Quina relació teniu amb Suport Mutu, una altre iniciativa que com la vaga de lloguers va sorgir durant el confinament?

Els dos vàrem sortir d'aquells moments de caos durant les primeres setmanes de confinament. Hi va haver un contacte caòtic. Ells donaven el contacte del sindicat a gent que necessitava assessoria o el que sigui. Més enllà d'una col·laboració a nivell de contacte si que hi ha hagut municipis en els que s'han fet coses conjuntes, sobretot en necessitats bàsiques molt greus de companys de Lluçmajor. Hi havia vegades que es trobaven els companys que eren els mateixos als comitès de vaga o Suport Mutu com va passar a Lloseta, centre de Palma, a Son Gotleu, etc. La informació és molt caòtica, molt sovint s'ha col·laborat i ni ens hem entremut molts de companys perquè ha estat molt natural.

Que heu après de la vaga?

Que per molt que la necessitat faci virtut hi ha organismes de lluita que no es poden improvisar d'un dia per l'altre i que el moment d'interès més àlgid que ha estat durant el confinament ha estat el mateix en el que no hem pogut sortir al carrer. La pressió de l'aparell estatal i les maniobres del govern per desactivar la vaga han aconseguit que aquest moviment no fos massiu. S'ha consolidat un moviment dels llogaters però no s'ha aconseguit fer una vaga explosiva que canviés les lleis en quant a lloguers perquè simplement s'han fet quatre maqui·llatges que requeria la situació, que ni tan sols la resolen. Ja no diguem canviar l'arquitectura de la llei que beneficia al propietari.

També s'ha destapat el fet de que moltes vegades el propietari que fa més mal és el particular que si té lleis que li permeten actuar com un salvatge, com un fons voltor o un banc les utilitzarà amb major virtut i sort que aquest mateixos. De fet la majoria de desnonaments els estan executat particulars. La gran majoria no necessiten aquests doblers però se senten amb el dret absolut de cobrar i punt, independentment de si el món sencer es cau. El discurs s'ha de centrar en els propietaris i en la defensa dels llogaters, independentment de si són bancs, fons voltors, etc.

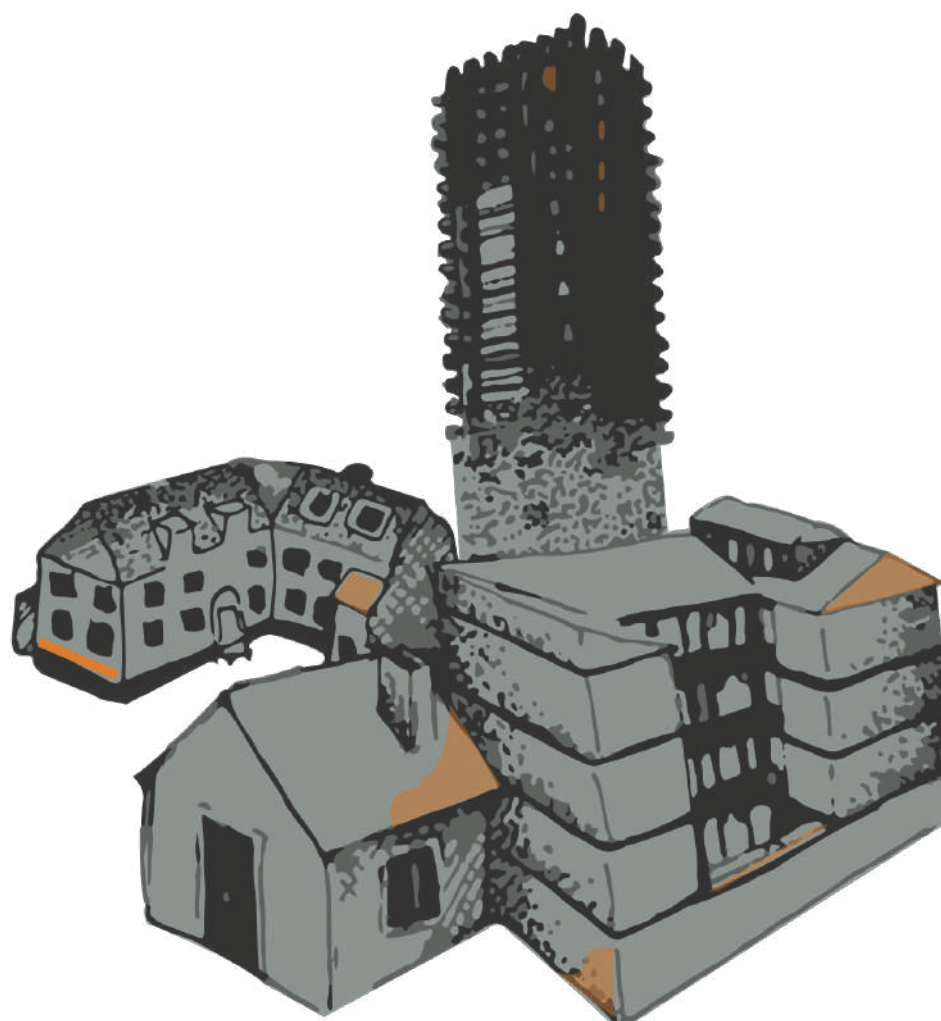
Com veus el futur en matèria d'habitatge i desnonaments?

En matèria d'habitatge veig que no hem aconseguit cap dret i que les mesures que s'estan proposant no tenen cap efecte. Ara els lloguers baixaran un poc però els ingressos han baixat molt més. Per tant s'espera un allau de desnonaments ara i en el futur si no hi ha canvis legals i en la relació de propietat. Ara mateix tenim un creixement dels procediments, hi ha més demandes que mai. Per octubre l'augment dels desnonaments serà molt fort.

Quines conclusions finals en traïeu de tot?

Que només els llogaters salven els llogaters. I que el que també fa falta és la gent militant que no se sotmet a organitzacions amb interessos aliens a les famílies treballadores i els llogaters. Necessitam que tots aquests companys que tenen experiència, coneixements i criteri mos donin una bona empenta.

Hem de passar d'aquesta resposta desesperada a una onada de lluita que no en deixi passar ni una. Que qualsevol vaga de lloguers en el futur pugui donar una resposta més sistemàtica, menys desesperada i més organitzada●

Text: **Macià Blázquez**
professor de geografia a la UIB
@maciablazquez

Il·lustració: **Soma**
@soma.marc

Molts col·lectius ecologistes debaten sobre la transformació territorial deguda al turisme, a les Illes Balears i a d'altres espais intensament turísticats: d'aquí a prop, a la costa peninsular o les Illes Canàries; o de més enfora: Venècia, Amsterdam, la República Dominicana, Costa Rica o Bahía, per posar l'exemple d'una nova ciutat de 40 hectàrees, Aguaduna, que es pretén urbanitzar amb capital dels Matutes.

Les denúncies i les propostes de la gent agreujada promouen la discussió política que s'expressa, aquí a Balears, al @GOBMallorca, @Terraferida, @ALBA_SUD, @AssBarrisDT o @Tot_Inclos. Aquest ecologisme social lliga l'expressió territorial de la turísticació amb la despossecció que es deriva dels processos d'acumulació de capital. La ciència fonamenta aquests debats i també es nodreix dels seus fruits. De manera que sovint elabora anàlisis que li donen rigor acadèmic, però que només es posen a l'abast a publicacions minoritàries. De manera que si pretenem aprendre amb la reflexió col·lectiva i compartida, fora de les capelletes dels setciències, ens cal fer-nos preguntes per al debat. Aquestes primeres idees poden servir com a carta de con-vit.

Quin patró espacial mostra el turisme balear?

Un tret cridaner dels canvis recents al turisme balear és l'extensió territorial del seu àmbit de negoci. Al primer boom es crearen nuclis turístics de sol i platja, com espais monofuncionals per aquest consum en massa. A aquests indrets, la indústria turística té la seva factoria a l'hotel, com a punt d'arribada d'una cadena per produir experiències personals (que és el que ven el turisme). Aquesta cadena de producció i consum lliga aerolínies de vols xàrter, paquets turístics d'operadors i agències de viatges, o la conversió del temps d'oci en una oportunitat de negoci.

En el transcurs dels anys, s'han consagrat més espais al mercat turístic. Els tècnics en màrqueting en diuen d'això «posar en valor» per «crear producte». Sense pretendre ésser exhaustiu, apunt un grapat d'àmbits espacials especial-

Interrogants sobre el territori turístic balear

ment afectats per l'extensió territorial del turisme més enllà dels nuclis turístics de sol i platja: el camp, la mar i la ciutat. Al camp, en primer lloc, es converteix el foravila en una altra mercaderia turística. On hi havia hagut hortes, sementers i safareigs, s'hi fan xalets, piscines, jardins d'urbanització difusa, hotels de luxe, camps de golf, polo o hípica. El mateix passa amb la mar, al segon lloc del nostre llistat. Augmenta el nombre d'amarraments per embarcacions recreatives de gran eslora, les instal·lacions portuàries són de cada dia més només per a qui té més doblers i el fondeig envaeix els racons de la costa més verge (allà on els aborígens ens refugiam de la saturació turística). Per últim i en tercer lloc, la ciutat es gentrifica.

Resumim així l'expulsió de qui és més pobre. L'habitatge dels barris més atractius és presa del capital turístic per al lloguer, a les botigues dels carrers més comercials les ocupen les franquícies, i les places i els carrers de viants es converteixen en una mercaderia més per ampliar les terrasses dels establiments turístics. Els barris menys afavorits tampoc no es lliuren de l'expulsió de les classes socials més desfavorides. Amb el desnonament, per exemple, a Son Gotleu, i perquè hi pega la COVID, o a Punta Ballena de Magaluf i al Balneari 6 de la Platja de Palma perquè els turistes de menys poder adquisitiu s'excedeixen en els seus hàbits.

Què s'hi cuina a la rebotiga?

El turisme té una rebotiga –o una sala de màquines, tal vegada millor dit– molt pudent. Rere la seva màscara d'indústria sense xemeneies, precisa molta d'obra pública, que és fortament consumidora de territori, minerals, aigua i energia. Em referesc a: aeroports, ports de mercaderies, autopistes, depuradores d'aigües residuals, potabilitzadores i dessaladores per a l'abastament d'aigua, incineradores de residus, gasoductes, esteses elèctriques... i encara moltes d'altres canonades soterrades més! Com el seu mateix nom indica, aquestes infraestructures les proveeix l'administració pública, a càrrec del doblers de tothom que paga impostos. D'altra banda, si resseguim la geografia dels fluxos de materials i energia de la indústria turística, se'ns mostra la deslocalització dels seus inconvenients vers les regions més desfavorides del món: d'allà on extraïem minerals i on es pateixen les conseqüències dels nostres residus (com passa, per exemple, amb la pujada del nivell de la mar o les sequeres vinculades al canvi climàtic).

Qui en treu més benefici d'això?

El negoci turístic està lligat estretament a l'immobiliari i al financer. Dit en poques paraules, els fa de tapadora perquè el turisme ven la imatge més beatífica. L'anàlisi del seu rerefons així ens ho demostra. L'expansió territorial abans esmentada és només el reflex de la circulació de capital. La nova urbanització turística del boom balear fixava capital local –de cacics, comerciants, industrials i estraperlistes– i internacional de molt diversa procedència, com ara procedent d'operadors turístics principalment britànics i alemanys. L'ampliació més recent de l'abast geogràfic també ha implicat el desembarcament de noves fonts de capital especulatiu: bancs, fons d'inversió i de pensions, els mateixos turistes que abans s'allotjaven a hotels i ara volen invertir en segones residències, narcotraficants, màfies dedicades al tràfic de persones o intermediaris dedicats al rentat de doblers negres. Qualsevol element de l'entorn construït pot ser ara un bé amb el qual especular: hotels sencers, suites, xalets, equipaments esportius, o fins i tot projectes fracassats o llicències d'obres!

No se'ns escapa que els inversors especulatius d'arreu han de menester sicaris locals a la base de la piràmide. Això vol dir que alguns d'entre nosaltres assumeix funcions d'*aconseguadors* des de dins de les principals institucions locals: bufets de tècnics, polítics, acadèmics, associacions empresarials, administracions públiques o fins i tot a les organitzacions socials. Alguns casos de corrupció arriben a fer-se públics, però no són res comparat amb el volum total de les pressions exercides per les camarilles favorables a l'especulació urbanística.

Qui n'és més perjudicat?

Competint, com ara en aquests negocis, és clar que perquè algú tregui tant de profit hi ha d'haver algú que perdi. Resumidament, surten perjudicades: les considerades classes socials subalternes, la col·lectivitat i la resta de natura. El sistema capitalista es fonamenta en l'explo-tació laboral, amb la flexibilitat negativa de la força de treball. La indústria turística paga salaris mitjans més baixos amb més precarietat que a d'altres sectors; i si la crisi amenaça amb fallides i tancaments, com ara arran de la pandèmia, la comunitat assumeix l'aplicació de mesures pal·liatives amb subsidis i assistència social. La col·lectivitat també assumeix els serveis essencials, financerament i emocionalment; com ara la sanitat, tan visible durant el confinament, perquè el mercat no aporta solucions a les necessitats bàsiques en aquestes circumstàncies. Una darrera damnificada és la natura, que és la nostra comunitat estesa d'iguals. Així ens ho ha fet veure la pandèmia de la COVID-19 o comença a demostrar-nos-ho també l'emergència climàtica. Potser sobreviuria la humanitat sense la resta de la natura? Malgrat això, fem servir l'entorn perquè engoleixi els residus de la indústria turística i la proveeixi de recursos (minerals, aigua, biodiversitat...), que extraïem i malbaratam com si no hi hagués un demà, tot i que sovint són irremplaçables.

« Podem aprendre amb la reflexió col·lectiva i compartida, fora de les capelletes dels setciències, fent-nos preguntes pel debat »

Quins canvis afloren al territori?

La empremta territorial de les inversions especulatives, característiques de les transformacions més recents, es fa visible de diverses maneres. El capital es fixa en elements ostentosos, que serveixen per simbolitzar la riquesa dels especuladors, perseguint el prestigi social. Amb aquesta dèria adquireixen, reformen, modernitzen, ocupen i exhibeixen: possessions, iots, xalets, apartaments i hotels de luxe... En segon lloc, la rendibilitat de les seves inversions no persegueix tant fer negoci amb economia productiva, com sí es feia a l'hoteleria industrial amb la prestació de serveis d'allotjament. La rendibilitat de moltes noves inversions al territori és especulativa, basada en els guanys financers, fiscals o pel benefici que s'extreu de la seva compra-venda. Un darrer tret que de cada dia s'accentua més i que afecta el territori és l'exclusió social. Els rics es reserven els llocs més privilegiats, vora la mar, a la ciutat històrica o, fins i tot, a urbanitzacions tancades amb seguretat privada. Amb la pandèmia s'afegeix encara més segregació socioespacial. La població sotmesa a condicions laborals i de vida més precària es conté al marge, als indrets més desfavorits, que és allà on pega amb més força la COVID-19.

Què perdurarà i què canviarà territorialment al turisme, després d'aquesta pandèmia?

Les Illes fan de refugi en temps de turbulències i així passa que se'ns tria per posar a recer fortunes i aixoplugar-se de tensions socials i ambientals. Aquests darrers mesos de pandèmia hem vist augmentar el nombre d'avions privats arribats a Balears. Com també ho fa el negoci del turisme de luxe i l'adquisició d'immobles per part d'inversors internacionals a la cerca de refugi pel seu capital i també del contagi per a les seves famílies. Per altra banda, aquest estiu els nuclis turístics de sol i platja han estat pràcticament buits. Es tracta d'entorns urbans que ocupen indrets privilegiats i això els fa ésser cobejats pel capital especulatiu. És per això que s'ha canviat la regulació urbanística i turística d'ençà de la crisi de 2008, que ara permet vendre habitacions d'hotels o convertir-los en oficines i d'altres negocis. Altres destinacions turístiques de masses han experimentat aquests mateixos canvis, i s'han convertit en nuclis urbans més multifuncionals i residencials. Els amos dels negocis ja reclamen canviar el model turístic per acceptar només clients rics. I aquest és un discurs que arrela entre molta gent. Fins i tot se'l fan seu ambientalistes amb visió parcel·laria, que donen prioritat a la defensa dels vestigis de natura amenaçats per l'empremta de la humanitat, sense considerar qüestions de justícia social o de sostenibilitat global. Si la seva arcàdia ecoturística es fa realitat, potser encara ens convertiran en un paradís fiscal, fet a mida per a persones riques. Així ens podran fer participar en la distòpia, convertint-nos en «illes d'ordre i por, enmig d'un oceà d'entropia i pobresa», en paraules de José Manuel Naredo.

Què aporten els moviments socials en defensa del territori?

El gaudi i l'estudi de l'entorn ens aporta serenor, admiració i estimació per la resta de la natura, i ens fan entendre que hi formam part. Així trencam el dogma que ens pretén éssers superiors, deslligats de les limitacions biofísiques per obra i gràcia de la ciència i de la tecnologia. L'articulació d'iniciatives col·lectives eleva aquest repte al debat públic, amb les eines a l'abast: publicacions, ús de les xarxes socials, mobilitzacions, denúncies, iniciatives legislatives populars... Tot i les seves paradoxes, l'ecologisme ha empès iniciatives reeixides de defensa del territori: la protecció d'espais naturals, l'establiment de moratòries urbanístiques i turístiques, la reversió de guanys amb impostos com ara l'ecotaxa, l'establiment de figures de planificació territorial per procediments públics o la persecució de la corrupció immobiliària.

Tot fa pensar que seguirem essent un laboratori privilegiat per aquest negoci: immobiliari, financer i delictiu, emmascarat de turisme. Però també pens que podem contribuir a evitar perseverar en els errors; al menys, aportant més informació i idees al debat, per aprofundir en la radicalitat democràtica que ens ajudi a contraposar la demanda de més justícia social i ambiental●

Text: **Albert Herranz**

Il·lustracions: **Ariadna Suari @arisu.ari** / **Paula Franco @pauddau**

TERRANOSTRA

SUPERMERCAT COOPERATIU

Ens hem reunit amb na Maria i en Shiki per parlar del projecte de supermercat cooperatiu que obrirà a finals d'any a Palma. Actualment, compta amb més de 200 sòcies i amb un local a Palma.

Com va essent normal en aquests dies de COVID-19, l'entrevista es va fer per videoconferència.

Què és un supermercat cooperatiu?

Maria: Un supermercat cooperatiu és un supermercat regentat per les sòcies. En aquest cas, som una cooperativa de sòcies consumidores i, per tant, és una propietat cooperativa qui regenta el supermercat.

A aquest model, com hi heu arribat? N'hi ha d'altres a l'Estat espanyol?

Maria: N'hi ha. Podríem dir que la idea de muntar un supermercat cooperatiu va sorgir quan es va convidar Som Alimentació de València a venir al Mercat Social que se celebrà a la Misericòrdia (Palma) fa dos anys. Un soci de la cooperativa ens va explicar la seva experiència. Després, amb la intenció d'atreure més gent a la idea, es va projectar al Cine Ciutat la pel·lícula *Food Coop*, sobre l'experiència de supermercat cooperatiu que funciona d'ençà de fa anys a Brooklyn, Nova York. A la sortida, un grup de gent ens vàrem decidir a fer la cooperativa. Hi ha altres experiències a l'Estat espanyol, com La Osa a Madrid o el Supercoop de Mataró, per exemple. Hi ha unes quantes iniciatives d'aquest tipus.

Quina va ser l'evolució de passar de xerrar-ne a fer el super cooperatiu?

Maria: Començarem a reunir-nos. En Lluís i na Francesca dinamitzaven les reunions perquè fossin productives i posar en comú la idea que teníem la gent que ens reuníem. Vàrem anar conformant una idea conjunta i, a partir d'aquí, vàrem programar les passes a fer: ja sabem quins productes volem, com serà la figura de la sòcia, les quotes... Ens vàrem organitzar en grups de feina: uns es dedicaren a la qüestió econòmica, d'altres, al local, el tema jurídic, els productes i productors. Els distints grups feien propostes a l'assemblea i es prenen decisions. Una vegada presos uns acords ens posàrem un any per constituir-nos en cooperativa i aconseguir un local. Una gran empenta per al projecte va ser convidar una altra vegada els companys valencians i bascos perquè ens en contassin la seva experiència, quins problemes afrontaren, quin programari utilitzen. A nosaltres ens feia molt de vertigen, però veure la seva realitat ens va ajudar.

Quins entrebancs heu tingut dins aquest procés?

Maria: L'entrebanc més gros que hem viscut ha estat que, amb el tema de la COVID-19, assolir la categoria de cooperativa s'ha endarrerit molt. La notaria, dur els tràmits... Teníem la pàgina llançada, però ens mancava el CIF. Vàrem voler llançar la campanya segons el calendari, però no ens va sortir bé: la pàgina va caure al cap de tres hores. Llogar un local també ha estat un tema difícil, perquè tractar amb el sector immobiliari no és fàcil, però, al final, hem aconseguit un local.

Som a finals de setembre. En quin moment vos trobau?

Maria: Ara mateix som cooperativa. Ja tenim local i estam en la posada en marxa del local i fer comandes. Estam contactant amb més productores, per decidir quins productes tindrem. La pàgina web està en funcionament i estam acollint noves sòcies. Ara mateix la passa més immediata que hem de fer és una reunió per presentar les sòcies i que haurà de ser en línia, ja que és complicat ajuntar gent. Estam preparant una presentació mitjançant alguna plataforma de xarxa social i després obrirem, esperam que sigui a meitat o final de novembre. Des del punt de vista econòmic, hem rebut moltes aportacions, però també volem demanar finançament a FIARE, una banca cooperativa.

Shiki: Nosaltres al principi volíem finançar la major part del projecte amb aportacions retornables de les sòcies, pensàrem en el micromecenatge, però no era viable pels costos i la grandària del projecte, i llavors la darrera part que ens manca es finançarà a través de FIARE, que ha finançat altres projectes cooperatius.

Maria: Nosaltres miram que tots els serveis que contractam siguin entitats afins al nostre projecte cooperatiu.

Shiki: Contractarem la llum amb Som Energia, Internet, amb Som Connexió. Intentam crear una sinergia amb altres projectes cooperatius.

El supermercat està muntat només per a les sòcies o una persona no sòcia pot anar-hi?

Maria: El supermercat no està muntat exclusivament per a les sòcies. Qualsevol persona podrà venir a comprar, però el super està pensat perquè les sòcies, com més millor, ens hi impliquem i participem de forma activa. El que volem aconseguir és una altra manera de consumir. Al supermercat oferirem productes de comerç just, de proximitat, el més ecològic possible, prescindint dels envasos de plàstics innecessaris... Tot això és com la punta de l'iceberg. Al darrere hi ha una filosofia de treball col·lectiu, de fer feina colze a colze amb les persones productores. Volem que tot plegat generi canvis, que tinguem accés a una alimentació saludable i a productes respectuosos amb el medi ambient i les persones productores. No volem consumir un producte ecològic perquè sí o perquè és saludable, sinó perquè tot això genera una transformació social. La feina cooperativa, el treball de les persones que la formam, crea xarxa i construïm des de nosaltres mateixos.

« Podem plantar petites llavors de revolució amb projectes que plantegin una alternativa al capitalisme radical »

Apostau per un associacionisme actiu?

Maria: Sí. Nosaltres hem estipulat unes tres hores mensuals com a quota de treball. Així com hi ha la quota econòmica dels cent euros, per al capital social hi ha tres hores mensuals. Aquestes tres hores, les hem posades simbòlicament, perquè volem que les persones que se'n facin sòcies entenguin que el que cercam realment és la implicació. Per altra banda, això farà que puguem reduir costos i tenir uns preus més assequibles. Sobretot, volem que totes les persones que se'n facin sòcies passin pel super, perquè les persones que estam conscienciades i engrescades amb el projecte hem de ser més, perquè hi ha molta feina, però si tu, en un moment, no estàs tan activa, almanco passaràs per la tenda i coneixeràs de base qui ven, com es gestiona el super, l'hauràs de cuidar, per entendre realment el procés i valorar-lo. I, també, conèixer així altres sòcies i fer comunitat. Com a sòcia, en qualche moment has de passar pel supermercat per conèixer i entendre la seva gestió.

Per què vos heu fet cooperativistes?

Maria: És una idea que sempre he tengut: poder comprar d'aquesta manera i que no s'havia materialitzat mai. Aquesta necessitat sempre hi ha estat i em sembla un projecte fantàstic i en el qual crec. I que és molt afí al que a mi m'agradaria que fos la societat. Comerç just, ecologia, alimentació assequible per a tothom, treball col·lectiu... és com molt ideal!

Shiki: Després d'estar en molts de moviments socials, pens que el consum és realment revolucionari. Sempre ens queixam dels supermercats, del que fan amb els agricultors, com tracten la gent. Crec que podem plantar petites llavors de revolució amb projectes que plantegin una alternativa al capitalisme radical que hi ha ara mateix. Em sembla superevolucionari, altres projectes també ajuden, però endur-te'n el menjar a casa, demostrant que et pots alimentar de forma conscient i conseqüent es bàsic.

Maria: Aquesta manera de fer feina conjuntament dins la mateixa cooperativa i amb altres cooperatives em sembla molt potent per donar l'esquena al sistema, del qual sempre ens queixam, però no veim la forma de fer-li front. Nedar contracorrent és difícil. Nosaltres estam fent una força, una contracorrent molt forta ●

« El supermercat no està muntat exclusivament per a les sòcies. Si ets una persona, podràs venir a comprar »

Info: terranostra.coop

"Si vius a la Soledat, creixes pensant que pots acabar a dins la presó"

En la casa grande.

Relats contra la presó i la repressió

En Pep Capó Rosselló –*Pep Punk*i pels amics– és, possiblement, un dels millors escriptors actuals d'aquesta terra. *En la casa grande* (Calumnia, 2019) és el seu tercer llibre de relats breus després de *Vivo en la Soledad* (Calumnia, 2015) i *Canciones para Elena* (Insomnus, 2009).

El llibre és fruit de tot un procés i sorgeix de la necessitat de contar les seves vivències després de treballar gairebé cinc anys a la presó com a tècnic de manteniment a una d'aquestes empreses enormes que fan de tot a tot arreu.

Text: **Pere J. Garcia**

El teu llibre és de ficció o real?

És com els anuncis de pel·lícules d'Antena 3 de les tres del capvespre: basat en fets reals. Algunes coses les he canviat per augmentar el dramatismes o per mantenir l'anonimat. Són coses que he vist.

En el llibre, tot i que es diu *En la casa grande*, fent referència a la presó, també tractes temes ambientats a la guerra civil o, fins i tot, dediques algun relat als nazis.

Tenia dos o tres relats que no tenien a veure amb la presó, però sí amb la repressió i hi encaixaven. La presó és només una forma més de repressió. El llibre va sobre això: la repressió.

Perquè fas un llibre sobre aquesta temàtica?

Per temes laborals vaig trobar-me treballant a la presó. Vaig adonar-me que fins que no ets a dins, no tens ni idea del què és realment. Vaig pensar que havia de contar les coses que veia. Perquè és un món que ningú coneix a no ser que hi hagi acabat pres o que siguis funcionari i no t'interessi que es sàpiga.

Quina rebuda ha tengut el llibre a la presó?

Sé de presos que l'han llegit i els ha agradat. I també tenc notícies de funcionaris que han llegit quatre frases i ja no han llegit més, perquè saben el que contaré i no els interessa. Fins i tot terceres persones em van demanar si m'havia arribat una denúncia que suposadament alguns funcionaris m'havien de posar. Però també és cert que algun funcionari que conec m'ha dit que tot el que cont és real.

El pròleg l'ha escrit na Margarita Sotomayor, una ex-presa.

Teníem amics en comú. Ella necessitava contar el que havia viscut allà a dins i jo necessitava que algú que hagués estat a dins confirmés el que jo havia vist només anant-hi a treballar. Una de les meves pors quan li vaig donar el llibre era que me digués «no has entès res, això no és la presó». Però al pròleg queda clar que el que jo vaig viure era real.

Retrates la vida a la presó bastant dura.

És dura i crua. 10 anys a la presó és moltíssim més que al carrer. La rutina, que cada dia sigui igual, les mateixes quatre parets, veure les mateixes cares sense poder desconnectar... els 10 anys es multipliquen per deu. He sentit dir molts cops que si tenen piscina, pista de futbol, que són a un hotel... Però la piscina no la poden emprar, només la tenen neta per si ve algun polític a fer-se una foto. El camp de futbol és el pati on passen 100 presos al mateix moment. Les instal·lacions no es poden gaudir. Tot està massificat.

Al llibre parles de la droga a la presó. Però no com a evasió ni divertiment, sinó com a mètode de repressió.

Els positius que s'han detectat a dins la presó són sempre per excitants com la cocaïna. Per heroïna, per cànnabis o per tranquil·litzants no hi ha positius. Només es persegueixen les drogues que desperten. És una eina més per reprimir. Aconseguir tranquil·litzants és molt senzill, els metges els recreen fàcilment si els vas a plorar un poc. És ben bé com passa a fora. Drogues com l'heroïna han estat emprades pels estats per adormir a la població més activa.

Al llibre expliques que va arribar un punt en el que tu t'adonares que ja no eres el mateix, que t'estaves transformant allà a dins.

La gent que vaig conèixer els tres primers anys la veia com a persones. L'any i mig següent ja eren números. Ja no em creia el que em contaven. Quan em feien alguna confessió o em contaven coses de les seves vides ja no els creia. No ho veia com a real. Arriba un moment que no els veia com a persones. Els havia deshumanitzat i vaig decidir deixar la feina.

Això els passa als funcionaris?

Allà qui té privilegis són els funcionaris. Són la llei. Un funcionari pot fer el que vulgui. Davant d'ells els presos han d'acotar el cap i dir "sí, senyor" a tot. Les queixes per aquests abusos les presenten davant els mateixos funcionaris. A més, és una professió molt endogàmica: viuen al mateix barri, es casen entre ells, els seus amics són funcionaris... Mallorca és molt petita i tenen por de trobar-se cara a cara al carrer amb les persones que han abusat.

Parlant de privilegis, molts cops has fet referència als privilegis que tenen alguns presos. Els polítics, per exemple.

Si els presos tenen diners i contactes al carrer, la vida allà és molt més fàcil. Els contactes poden ajudar als funcionaris i aquests als presos. També, si tens diners, pots ajudar a altres presos i aquests ajudar-te a tu a integrar-te a un món que mai havies pensat en el que hi acabaries. Perquè si vius a la Soledat, creixes pensant que pots acabar a la presó, però si vius a son Vida penses que mai te tocarà a tu ●

El l confinament va portar el “No tinc res a fer i no em sento culpable per això”. Il dulce far niente. Va donar un exemple del no-res-productiu. Perquè fer, si que vam fer molt. Dormir, menjar, fer l'amor, pintar, cantar, parlar amb les veïnes pel balcó. Coses improductives, vaja. Coses que, suposadament, no tenen valor. Que perduts estan a Occident si creuen que sense aquests valors arribaran a bon port. D'altra banda, raons sanitàries van eliminar els treballs no essencials. Això ens va donar a entendre quines coses són prioritàries per a la nostra existència i quines coses són supèrflues. Mentrestant, el capital, també va veure el filó del teletreball (Hi ha una altra versió del pòster adequada als nous temps). El nou dogma, s'estenia com la pólvora i es va instal·lar en la majoria de pantalles de casa. Portant un pas endavant l'atomització. Primer va estar en la selva, després en el camp, el taller, la fàbrica, l'oficina i finalment va acabar telemàticament, a la casa. L'esclavitud casolana. Reduint i atomitzant cada vegada més els perillosos espais de socialització, efectes col·laterals del treball. Separant els cossos. Perquè si alguna cosa coneix el poder, és on es genera. El hámster donant voltes en la seva roda, al costat del seu llit, no arriba molt lluny.

“No ploris, fill meu, Papà i Mamà treballen, per això et porten a la guarderia.”- primer es va anar papà de la casa. Després es va anar mamà. Finalment va arribar la pantalla.

La dreta i el dogma calvinista del déu treball ja el coneixíem, ben descrita en *L'ètica protestant i l'esperit del capitalisme*. Però espanta veure a l'esquerra defensant el treball. Caldria escriure. L'ètica progressista i l'esperit del capitalisme.

La jornada de 8 hores, les vacances pagades, la jubilació, la cobertura sanitària, fins i tot el salari... aquests “drets” són traduccions de les nostres lluites col·lectives guanyades. Ho teníem tot. Ara aspirem a les engrunes. Així que no t'enganyin parlant de drets. El treball, no és un dret. És una obligació. Una obligació *de merde*. Una vegada hem estat despullats del que manté la nostra existència, hem estat llançats a esgarrapar parcel·les de precarietat. I és una obligació imposada pels estats i les seves cconsistucions. Protego ergo obligo. Fet aquí l'encantament. Lluites convertides en drets, drets gestionats per aparells estatals i institucions que t'obliguen a treballar, si vols gaudir dels “drets”. Quins pocavergonya!

Que l'obligació sigui de 8 hores o de 12 hores, és només una qüestió quantitativa. A pesar que millor 8 que 12 òbviament. I jornada laboral de 6 hores millor que les anteriors. Però compa...

Acabar amb el treball, és mes bé una forma de vida. Organitzar-se, vol dir, fer alguna cosa amb tot això que ja sabem. Desertar, sempre que es pugui, d'aquest calvari. Sabotejar i hackejar el que fem, mentre som esclaus. Crear i sostenir la comunitat, fins i tot, la generada dins del camp de concentració universal en el qual ens ha ficat el capitalisme. Abans que sigui massa tard.

Ah! I ningú va dir que fos fàcil.●

«173. Els apologistes del treball.

En resum, sentim ara donant un cop d'ull al treball -ens referim a qualsevol mena de treball-, que no hi ha millor policia, que serveixi millor de fre per a cadascun de nosaltres, i que, a la vegada, destorbi tant en la comprensió del sentit comú, del desig i de l'apetit per l'autonomia. Que utilitza grans quantitats de potència nerviosa, portant-la-hi així, a les reflexions, a les meditacions, als somnis, a les cures, a l'amor i a l'odi; i que posa davant dels nostres ulls una petita meta i així concedeix, com a recompensa, suaus i regulars satisfaccions.»

“Aurora” de Friedrich Nietzsche

PÒSTER

INSTRUCCIONS D'ÚS:

- Aquestes dues pàgines que tens entre les mans són un PÒSTER. Dona la volta a la fulla i ho entendràs.

- Es demana que s'arranqui del diari i es pengi al lloc que es trobi més adient. Al lloc de feina, al menjador de casa, a l'institut o al carrer del barri.

- Es pot regalar també. Si és així millor robat.

- El pòster ha estat dissenyat per:
Marco DOT @sublinismo

«Algo malo debe tener el trabajo porque si no, los ricos lo habrían acaparado.»

Mario Moreno “Cantinflas”

«La paraula japonesa “karoshi” en català significa mort per excés de treball.»

Del codi penal Japonès

«No trabajar nunca o trabajar cada vez menos, ese debe ser el ideal.»

“Los 10 mandamientos del trabajo no alienado”
de Vivian Abenshushan

«Workers of the world... relax!»

Bob Black

1999.
“Manifiesto contra el trabajo”
del Grupo Krisis

<https://www.krisis.org/1999/manifiesto-contra-el-trabajo>

2008.
“El empleo”
curtmetratge de
Santiago Bou Grasso

<https://youtu.be/cxUuU1jwMgM>

2013.
“Escritos para desocupados”
de Vivian Abenshushan

http://escritosdesocupados.xyz/sitio/?post_type=work&p=55

TRAIN

BAJO

«La paraula treball prové del llatí *tripalium* (tres pals). El *tripalium* era un instrument de tortura fet amb tres (tri) pals (palus) en els quals amarraven als esclaus per a assotar-los.»

Etimologia de Treball.

«Detestem els jefes però voldríem esser contractats al preu que fos. Tenir feina és un honor i treballar una mostra de servilisme. En poques paraules: el perfecte quadre clínic de la histèria. Hom estima detestant, detesta estimant. I tothom sap l'estupor i el trasbals que colpeixen l'histèric quan perd la seva víctima, el seu amo. Tot sovint no se'n refà.»

“La insurrecció vinent”
del comitè invisible

«El diable troba treball per a les mans que no fan res.»

Refrany popular

«- Vostè, ara, en què treballa?, li van preguntar al senyor K.

El senyor K. va respondre:
- Tinc molta feina preparant el meu pròxim error.»

“Històries del senyor Keuner”
de Bertold Brecht.

«Cause I'm the taxman, yeah,
I'm the taxman.
And you're working for no one
but me (taxman!).»

“Taxman” de The Beatles.

«Que trabaje Rita.»

Desig comú.

El treball ens fa lliures

Text: **Marla Singer**

“Arbeit macht frei” és el text forjat a ferro, que donava entrada a diversos camps de concentració i d'extermini Nazi; Auschwitz, Dachau o Theresienstadt entre altres.

D'altra banda des de l'esquerra es pregona un “El treball dignifica”, versió al·legòrica del *lluitem per un treball digne*.

Doncs bé, no existeix la dignitat del treball. Com en l'esclavitud, no hi ha possibilitat que sigui digna. Només hi ha versions edulcorades.

Polítics, sindicalistes, caps, educadors, policies o cambrers d'altres propines... El dogma és universal. Però no és menys universal el que a ningú li agradi treballar. Alguns viuen del treball aliè, unes altres treballen per a poder viure. Clar que no és el mateix. Però finalment tot gira al voltant dels diners, tots girem al voltant dels diners.

Així es manté la societat de manera estructural. Com un niu de formigues. Cada obrera el seu quefer i la seva reina reproduint-se, sense fi.

No és el treball del polític el que molesta més, sinó la política del treball. “És el que hi ha” - es resignen alguns-, “cal adaptar-se”. I a l@s que ens enfrontem a l'esclavitud moderna, utilitzant la nostra preuada vida per a una altra cosa, ens demanen explicacions. La màquina imperial resta ben engreixada. I només frena si el que la fa funcionar, frena. Una vaga mundial indefinida és impossible. Bé, ho era. La COVID-19, ha vingut a donar-nos una lliçó, però centralitzada. Tothom a ca seva.

Ara ens passa el testimoni per a fer-la descentralitzada, si trobem algun motiu que el mereixés, com l'apocalipsi, per exemple.

«Soy un hombre del pueblo
Harto de trabajar.
Mi vida es el trabajo, paloma,
Pero me pagan mal.»

“La paloma de la paz”
de Chicho Sanchez Ferlosio.

Per què continuem treballant?

No som capaços d'organitzar-nos d'una altra manera? No veiem la relació entre aquesta **mobilització general**, produïda pels capitals, i el poder que aquests concentren?

El treball té 500 anys, la nostra espècie, el sapiens, 10.000. La veritable tragèdia de la nostra espècie en aquest temps és la seva incapacitat d'imaginar. Estem d'enfront de l'abisme més profund de la nostra història i no tenim una solució. És la ceguesa del col·lapse. La imaginació és una terra cremada, erma, i molt poc cuidada. Clar, ens passem gran part del dia pensant en el treball. Poc espai queda per a imaginar.

Prendre el control del territori, és primer de tot, prendre el control del propi cos. Del que fa, i al fet que dedica la seva energia física. Si volem transformar el món, el primer és pensar al fet de a que li dediquem els nostres cossos.

Així es transforma materialment. Desertar del que manté el vell món en marxa. Disposar el nostre cos a fer coses, fora d'aquest circuit maquiavèlic. Sortir d'aquest infern kafià. Habitar des de nostra cotidianitat, una altra manera de relacionar-nos amb els altres.

Imatge: **Silke Mansholt** per l'obra WOLFSTUNDE

+ Arguments contra el treball

1880.
“El dret a la peresa”
de Paul Lafargue

<https://www.marxists.org/catala/lafargue/pl80pare.htm>

1958.
“Tesis sobre la revolución cultural”
de Guy Debord

<https://sindominio.net/ash/is0110.html>

1985.
“La abolición del trabajo”
de Bob Black

<https://www.inventati.org/ingobernables/textos/anarquistas/Bob%20Black%20-%20La%20Abolicion%20del%20Trabajo.htm>

El punk no mor...

Text: **Tomeu Canyelles** @tomeudeportol

El punk no mor, diuen, però què passa quan ho fan persones que l'emmirallen?

Aquests darrers anys –2019 i 2020– han estat especialment tràgics per a l'escena del punk illenc. Mallorca perdia als seus dos patriarques majors: Rafa Aguilar (Eskoria) des de la Part Forana i Jaume Triay (Cerebros Exprimidos) des de Ciutat, traçaren les línies mestres d'una subcultura quan aquesta encara era vista per molts com una moda passatgera, extravagant. Dues figures pioneres que construïren quelcom des del no-res i que destacaren no només pel seu paper fundacional, sinó també pels seus respectius retorns als escenaris ben entrat el segle XXI. Pertanyent a una generació molt posterior, la mort de Martí Garau no només fou impactant per la seva joventut, sinó per haver tallat en sec una de les trajectòries musicals més significatives de l'escena illenca al haver format part de Cop de Fona, Orden Mundial, Trau, Usura o Iron Merda, entre d'altres. Diferents mitjans locals de caire generalista recolliren entre les seves pàgines els seus òbits; potser perquè la mort d'un artista sempre

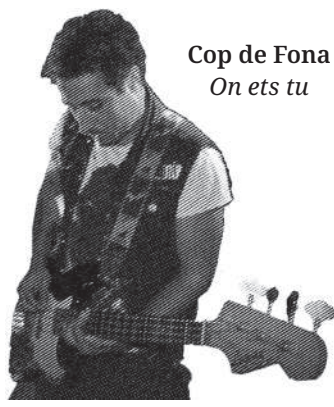
és una notícia efectiva; potser perquè el que abans era un moviment cultural vilipendiat, ara –qui sap perquè– és un element d'interès general. O perquè el punk, com a bastió de la cultura no oficial, ha aconseguit la visibilització i dignificació que històricament, per incòmode i nociu, se li negava. Necessitava aquesta visibilitat? Mai fou l'objectiu! Necessitava una dignificació? Tampoc: ja era digne molt abans!

Senzillament, Rafa, Martí i Jaume importaven i tot el que s'hagi pogut fer en honor seu –des d'un article a premsa a instal·lar plaques memorials, com les que ara decoren el pati dels locals de Son Pardo, fins arribar a la jornada «Cap com tu», el 12 de setembre de 2020, en la que es presentà un especial del fanzine Niu de Rates dedicat a Martí– forma part d'un tribut comú a la seva memòria. Front el dolor de la pèrdua i el buit de l'absència, l'homenatge esdevé una forma de resiliència necessària per celebrar la seva vida. Haver-los conegut; haver-los gaudit. El Catipilar Fest a Ses Voltes (2001), dedicat a

Cerebros
Exprimidos
Zapatos
de piel

Eskoria
Lucha imparable

Cop de Fona
On ets tu

Juan Miguel Pieras (baixista de Cerebros Exprimidos), va servir per reunir damunt d'un mateix escenari a algunes de les bandes més destacades de la seva generació. El record de Gabi Ramis, baixista de Painful, planejà sobre les dues edicions del Guarpet Tur i, més concretament, de la banda Fast Food Society, que, d'alguna manera, reviu a cada concert l'esperit d'un amic absent. El 2010, prop d'una vintena de bandes actuarien a Can Maieta (Inca) en homenatge a Pitxon; un altre grapat a Ses Voltes el 2014, en la festa celebrada en honor al llibertari Víctor Cirer López, músic i poeta creador de versos tan profètics com «Desde ayer, el sol en el barrio es sólo de quien pueda pagarlo». Tal vegada, Luis Buho d'Alterkado Sonoro, desaparegut també en el 2020, pugui veure materialitzada la seva ofrena escènica; la mateixa que tingué el difunt José Manuel Poyatos, Lolo, baixista dels primers Eskoria. Recordar-los és reviure una llarga llista de baixes que començà el 1988 amb el suïcidi de Prim, líder dels mao-nesos Kozina Kanibal: el primer punk, algú digué, caigut a les Illes Balears.

L'idea de mort reforça encara més el sentiment general d'una escena que, des del seu bessó, espera amb preocupació un relleu generacional que no acaba d'arribar; un envelliment progressiu que quedar ampliat amb el dolor de cada comiat. Retrunyen les veus de Rafa, Jaume i Martí des dels altaveus, com si la ràbia del seu missatge impedís que se'n vagin del tot. Recordar-los potser no sigui una forma de nostàlgia, sinó una manera d'estimar el que van ser i –encara– són●

...Envelleix

Text: **Iñaki**

Malgrat les pèrdues i les noves normalitats, l'escena subterrània continua activa, com ho demostra aquest llarg llistat de referències discogràfiques presentades aquest mateix any:

Nous discos de bandes veteranes com **The Quatermass** amb *Welcome to rock'n'roll city*. **Síndrome de abstinencia** van presentar *Miedo*, avançament d'un nou disc.

Bay city killers van començar l'any amb el seu *Delivery of goods*. Mentre que recentment **Queen Marsa** van presentar el seu EP debut. **La Rage** ha gravat nous temes aquest estiu en Sonic Drive Studios i **Danío** mostren la seva demo *Redención*.

Des de Menorca, **Banda des fermer** en vinil 7" *Necrofemer* i **Fornaris** ha fet còpies artesanals de la seva demo. A més, **Svnya** han gravat temes en Impala uno.

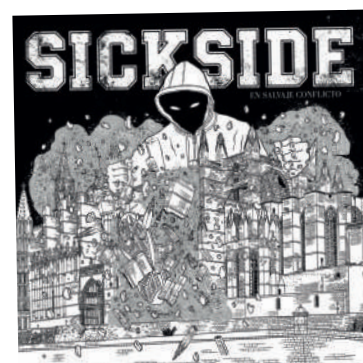
El Metall resisteix. **B.R.U.T.** van presentar el seu *Verí* just abans del tancament. Treballs nous de **Unbounded Terror** *Faith in chaos*, *Erasing the past* de **Golgotha** i **Deadwood tree** amb *Mourn*.

Edicions en casset com un directe de **Marasme** en l'Atomic fest 2019 i la demo de **Rotax** gravada en DST Studio.

Hardcore a vinil com *En salvaje conflicto* de **Sickside** o el tercer d'**Usura** *Duelo*.

Sangre en Polvo amb un dub en un single 7" *Vespre amb tu*, primera referència del segell i distribuïdora **Maltraste records**.

I en molts altres locals el soroll continua conspirant. **Puñal** i **Bad taste** assagen amb nous bateries, les **Haus frauen** presenten aviat el seu vinil 7"... i potser una colla d'adolescents fartes d'aquesta merda decideix muntar una banda sense saber tocar però amb molt a dir●

De barbàrie feixista a memòria antifeixista

Son Coletes:

Text: **Tomeu Miquel** @Btomeumiquel

La història s'escriu amb la sang de qui perd». És un tòpic, però no per això és menys pertinent.

Som nosaltres, com a societat, qui tenim el poder de posar èmfasi en determinats elements del passat. No ens podem resignar a que el que ens contem de la nostra pròpia història sigui el que ens diuen els relats que s'han institucionalitzat. La voluntat de controlar, les dificultats per convèncer i la necessitat d'imposar-se són part essencial de l'entramat hegemònic. La cultura de la por arrela; l'estratègia del terror és implacable. A Manacor, un dels principals nuclis de la repressió feixista a Mallorca, encara fins al dia d'avui, se sap el que s'ha volgut que se sàpiga.

L'exhumació

L'exhumació de la fossa comuna de Son Coletes, tan sols una de les que es poden trobar a la comarca del llevant mallorquí, va començar el passat 14 de juliol a càrrec de l'empresa ATICS i es va allargar fins un més després. Així, a partir del 14 d'agost, l'equip responsable del projecte ha seguit amb els estudis antropològics i forenses de les diferents restes que s'han trobat. Es tracta d'un equip format per historiadors, arqueòlegs, antropòlegs físics, metges forenses i geògrafs; un grup de professionals que, juntament amb la feina conjunta d'un bon grapat d'historiadors i col·lectius de recerca, així com també de familiars i víctimes de la repressió, han contribuït a que la intervenció hagi resultat molt positiva.

18 víctimes trobades a l'espera d'identificació distribuïdes en tres síquies i uns agrupaments d'ossos —possiblement col·locats en sacs en el moment de la construcció del nou cementiri—; civils de Manacor i dels pobles dels voltants, entre els quals dues dones enterrades en calç viva i sis milicians. Una bala amb restes de teixit que demostra que fou disparada, restes de vestimenta, dues sabates i objectes personals com una pipa de cigarreta, un encenedor o una moneda soviètica són el balanç d'aquesta primera fase d'exhumació. Aquestes troballes donen testimoni dels centenars de víctimes —al voltant d'unes 400— que hi hagué tan sols a Son Coletes i suposen una oportunitat inqüestionable per a visibilitzar la repressió i promoure una relectura crítica dels fets.

La repressió

Els episodis de la repressió a Manacor i la comarca del Llevant mallorquí s'emmarquen en el context de l'inici de l'episodi bèl·lic de la Guerra Civil. Amb el cop d'estat del juliol de 1936, comencen les primeres detencions de personatges representatius del mapa de les esquerres illenques, però no és fins que la guerra toca de prop les contrades mallorquines, com afirma Toni Tugores al *Mapa de Fosses Comunes de Mallorca* (2016:144), quan s'inicia la ràtzia exterminadora.

Amb el desembarcament de l'expedició dirigida pel capità d'aviació Alberto Bayo —amb la coordinació provada entre la Generalitat de Catalunya i del recentment creat Comitè de Milícies Antifeixistes de Catalunya— que tingué lloc el 16 d'agost a les costes del llevant illenc, entre Cala Anguila i Sa Punta de n'Amer, comencen els episodis d'execucions a Manacor. Primer, l'escenari és la zona de l'antic cementiri municipal, al Pla de Son Mas —en uns terrenys actualment ocupats pels edificis del Teatre Municipal, les oficines de la Policia Local i un parc municipal. Les fonts, tant falangistes com republicanes, afirmen que al voltant de 200 persones —probablement una dada que cal sotmetre a debat— foren assassinades i cremades en tres fogueres als terrenys del davant de l'antic cementiri.

« 18 víctimes trobades a l'espera d'identificació distribuïdes en tres síquies »

Aquesta lògica fou seguida pels escamots falangistes fins el dia 24 d'agost, moment en què es fa insostenible l'exercici exterminador en les citades condicions i es comença a exercir l'activitat en uns terrenys més allunyats del nucli urbà; una antiga zona d'enterrament municipal creada per als casos de pesta bubònica que afectaren la comarca al 1820. Es tractava d'un petit terreny d'una mitja quarterada, envoltat per una tanca de pedra i amb una creu al centre que s'havia posat per a referenciar l'espai com a lloc d'enterrament. És a partir d'aquest moment que la barbàrie feixista apareixerà per sempre lligada al nom de Son Coletes.

Els assassinats de personatges públics de l'imaginari republicà i d'esquerres de Manacor i els voltants foren nombrosos. També són notòries les execucions de milicians i milicianes que participaren en l'intent d'alliberament de l'illa. Molts d'aquest milicians foren anarquistes provinents de diferents zones catalanes, de Menorca i d'altres indrets peninsulars. Havien participat en el derrocament de l'aixecament insurreccional als carrers de Barcelona i havien començat a cuinar el procés revolucionari que es viuria a terres catalanes i aragoneses durant l'estiu del 1936. Aquests milicians, com afirmà anys més tard un dels seus personatges més destacats, Tòfol Pons

Tortella (1907-1998), van venir a portar la revolució social a les contrades illenques: «Nuestro objetivo era organizar la revolución en los lugares conquistados. Es decir, que nuestro propósito no era hacer solamente la guerra, sino con ella la revolución, porque sabíamos lo que una República significaba en contenido social y no queríamos arriesgar nuestras vidas para volver a un sistema del cual ya habíamos sido víctimas». (Entrevista de Rafel Ferrer Massanet publicada a *Perlas y Cuevas*).

Així doncs, la repressió viscuda no només suposà un atac directe als personatges més significatius de la vida política manacorina o illenca i una desgràcia per a les seves famílies, sinó que resultà ser una eina per tallar d'arrel qualsevol oposició o opció de canvi revolucionari. No oblidem que, si bé és cert que la majoria dels represaliats mallorquins venien de corrents republicanes i d'esquerres, molts dels milicians que van participar a l'intent d'enderrocar el feixisme illenc, no ho van fer amb l'objectiu de defensar l'*statu quo* republicà, sinó que venien amb la lògica de promoure una revolució social, fet que segurament provocà l'espant tant de les institucions republicanes de l'Estat —que no només es mostraren desfavorables a l'expedició, sinó que en tot moment hi posaren traves—, com, per descomptat, dels sectors més conservadors de l'illa. Ens trobem, doncs, amb un context força excepcional que fou aprofitat per les autoritats colpistes locals per convertir el moment en una autèntica oportunitat d'ofegar la dissidència progressista.

En queda La Memòria

Però la història no s'acaba aquí. Uns deu anys després dels assassinats es comença a construir l'actual cementiri municipal als terrenys ocupats per aquest lloc d'execució. Les obres suposen clarament un intent institucional de —literalment— enterrar el passat sota metres de formigó. Resulta preocupant que aquestes mateixes institucions, durant molts anys, hagin apostat per «desproblematitzar» els fets i afavorir l'oblit de l'opinió i la memòria col·lectives. Pàgines de censos i llistes arrabassades o documents perduts, traspaperats o fins i tot inexistents són només una llista breu que demostra la complicitat institucional per acon-

Fotografia Son Coletes / Lluís Vecina Rufiandis

seguir una preocupant impunitat de tots els botxins.

La voluntat de molts familiars de víctimes, historiadores, investigadores o simplement la societat illenca amb actituds democràtiques, però, feu possible la documentació progressiva dels fets i que les reivindicacions de memòria col·lectiva arribessin a bon port. D'aquesta manera s'elaborà una prospecció per a valorar les possibilitats d'exhumació de la fossa de Son Coletes, que resultà en un informe favorable.

En aquest sentit, les tasques d'exhumació de la fossa comuna del cementiri de Son Coletes (Manacor), emmarcades en el context del Segon Pla de Fosses elaborat per satisfer les necessitats d'objectivitzar, dignificar i col·lectivitzar la memòria, són una oportunitat per refer el relat i reescriure la història; una ocasió per fer camí cap a la dignificació de les víctimes i per explicar, amb la crítica que ens ha mancat fins fa poc, el que va passar durant la guerra. Com va dir Cesc Busquets, coordinador del Segon Pla de Fosses, «crec que tot el que sigui explicar el que va passar durant aquella època és un deure de la societat».

« Havien participat en el derrocament de l'aixecament insurreccional als carrers de Barcelona i havien començat a cuinar el procés revolucionari que es viuria a les terres catalanes i aragoneses durant l'estiu del 1936 »

No es pot seguir negant el que va passar, cal fer camí per intentar donar una mica de llum als fets, prendre'ls amb el rigor necessari per tal de reconstruir un relat que sigui crític amb el nostre passat per a poder enfocar el futur amb perspectiva; transformar els discursos permissius amb els autoritarismes i reconvertir la visceralitat de la desgràcia en una experiència pedagògica. Mai més, enlloc i contra ningú. Contra els feixismes cal claredat, cal rigor i cal memòria●

FONTS CONSULTADES

- ASSOCIACIÓ DE MEMÒRIA DE MALLORCA; GOVERN DE LES ILLES BALEARS. *Mapa de les Fosses Comunes de Mallorca . 1a part.* Palma, 2016.
- BERGER, Gonzalo. *Les Milícies Antifeixistes de Catalunya: Voluntaris per la llibertat.* Vic: Eumo Editorial, 2018.
- TUGORES, Antoni. *Moriren dues vegades. Daria i Mercè Buxadé, infermeres catalanes assassinades a Mallorca l'any 1936.* Leonard Muntaner, Palma, 2017.
- AGUILERA, MANUEL. (29 d'agost de 2020). Los milicianos de Son Coletes. *Manuel Aguilera Povedano.* <https://manuelaguilerapovedano.wordpress.com/>
- ARA BALEARS. (14 d'agost de 2020). El Govern treballa en una segona fase d'exhumació a Son Coletes. Ara Balears. Recuperat de https://www.arabalears.cat/societat/Govern-treballa-segona-fase-Son-Coletes_o_2508349245.html
- CATANY, M. (31 d'agost de 2020). Cesc Busquets: "A les escoles s'hauria de fer molta més pedagogia de la Guerra Civil de la que es fa". Ara Balears. Recuperat de https://www.arabalears.cat/avui_coneixem/avui-coneixem-Cesc-Busquets-fosses-son-coletes_o_2516748401.html
- MEMÒRIA LLIBERTÀRIA DE MENORCA. (7 de febrer de 2017). Entrevista "Historia de El Rubio: el hombre que coordinó los anarquistas del desembarco." Reportatge a *Perlas y Cuevas*, serial a càrrec de Rafael Ferrer Massanet. *Memòria Llibertària de Menorca.* <https://memoriallibertariamenorca.wordpress.com/2017/02/07/entrevista-historia-de-el-rubio/>

Els feminismes a Mallorca:

Una panoràmica dels darrers anys i alguns reptes de futur

Text: **Sílvia Suau Juanes** @silsuau

Il·lustració: **Abril Iriani** @vitaminabril

Els feminismes han estat, sens dubte, el moviment social que ha marcat l'agenda activista durant els darrers anys. De fet, els carrers de les Illes han estat testimonis de manifestacions multitudinàries, d'una ràpida capacitat de reacció i mobilització, d'una xarxa potent a molts àmbits socials i culturals i del creixement exponencial de la consciència de gènere a escala generacional. Tots aquests factors —i molts d'altres a nivell *mainstream*— han estat les claus d'aquest punt d'inflexió que ha situat la lluita de gènere a la primera plana de moltes agendes. No obstant això, actualment es presenten diferents reptes —i dificultats— que fan tremolar aquesta consolidació i que propicien un canvi en l'estratègia política, a la qual no ens haurem d'adaptar, sinó més aviat al contrari: marcar el camí, violeta.

La Covid-19 ha posat en relleu problemes sistèmics de la nostra societat que feia temps que el moviment feminista havia assenyalat.

Alguns exemples són la manca de conciliació, la nefasta organització social en matèria de gènere, la feminització de la precarietat en treballs essencials... Aquests punts no han garantit una distribució del treball de cures: ha quedat palès, de nou, que les dones aguantem amb la nostra força de treball una part important de l'organització —visible o no— del món. Autores claus com Silvia Federici o Amaia Pérez Orozco han destacat la importància de posar la vida —i, en conseqüència, la criança— al centre, juntament amb un mode de vida comunitari més sostenible a tots els nivells. Aquesta proposta, que fa uns anys resultava quasi impossible, ha aparegut no sols com una necessitat sinó també com una possible solució a aquesta crisi sistèmica que no afecta a totes les persones per igual: la pandèmia mundial ho ha capgirat tot i ha evidenciat, encara més, l'asimetria de gènere —i de classe; i de raça— sobre la qual es sustenta la nostra societat capitalista.

« Actualment es presenten diferents reptes -i dificultats- que fan tremolar aquesta consolidació i que propicien un canvi en l'estratègia política, a la qual no ens haurem d'adaptar, sinó més aviat al contrari: marcar el camí violeta »

Emperò, tots aquests reptes de futur han de recordar la força d'organització dels moviments dels darrers anys. Així, és necessari fer un recorregut polític dels principals col·lectius feministes que han anat fent feina de formigueta als carrers, barris, bars, escoles... Som conscients que és quasi impossible —per espai físic de la publicació, entre altres elements— anomenar tots els grups que han anat treballant qüestions de gènere als darrers anys d'una forma constant a la nostra societat, però aquí n'avançam una representació clara per la seva incidència política.

Per realitzar una panoràmica del moviment feminista, cal retrocedir per entendre la força i les reivindicacions dels darrers anys. En primer lloc, a Ciutat, la tasca de conscienciació i lluita de l'Assemblea Antipatriarcal va marcar un punt d'inflexió als moviments socials de Mallorca. Aquest col·lectiu va propiciar que el feminisme dirigís la seva pròpia agenda —al marge de les efemèrides i els dies assenyalats políticament— a partir de formacions i d'un discurs transformador que posa al centre el treball de cures, exemplificat en la Vaga de Totes i en la feminització de la pobresa. De la mateixa manera, també foren les primeres a posar punts liles a les festes populars que, amb campanyes com «No me toques el llonguet», han treballat per eliminar les agressions masclistes els vespres de bauxa. De manera similar, l'Assemblea Antipatriarcal de Manacor va marcar un punt d'inflexió a la Part Forana mallorquina amb reivindicacions de gènere rupturistes que mostraren la necessitat d'entendre el poble des d'un punt de vista feminista. Les reivindicacions urbanístiques i la necessitat d'un lloc propi a les festes manacorines, on la presència i visibilització de les dones eren anecdòtiques, foren alguns dels pilars sobre els quals va treballar el col·lectiu. Cal afegir que la tasca col·laborativa realitzada amb les Dones de Llevant va ser clau per arribar a la lluita intergeneracional, tan desitjada com present en els darrers anys i que ha estat característica també als pobles. Paral·lelament, l'aparició d'Ulls Sadolls, grup d'autogestió cultural feminista, va evidenciar que la cultura no és propietat privada d'uns pocs ni s'ha de regir per criteris sexistes: l'art també pot fer front a l'heteropatriarcat des d'una perspectiva de gènere. Recitals, jornades, grups de treball i altres esdeveniments foren claus per anar fent més grossa la xarxa de sororitat que, actualment, s'ha constituït com un dels elements distintius del moviment. Tot i que hi ha nombrosos exemples transformadors que s'han dut a terme a Mallorca, la tasca d'aquests col·lectius van marcar un punt d'inflexió en com entenem des d'un punt de vista assem-

bleari el moviment feminista i que va suposar situar els feminismes a l'anticapitalisme, no sols com una etiqueta més del moviment, sinó amb uns objectius propis i autoorganitzats.

Recollint tota aquesta xarxa i ampliant-la considerablement, l'any 2018 va sorgir Moviment Feminista de Mallorca (MFM) amb la finalitat d'agrupar diferents entitats, col·lectius i sindicats per fer pinya i canalitzar la lluita. De fet, les grans dates feministes (8M, Dia de les dones treballadores, o 20N, Dia Internacional per a l'eliminació de la Violència Masclista) han estat organitzades conjuntament des d'aquesta plataforma i, vist l'èxit de les convocatòries dels darrers anys, ha quedat constatat que és una eina assembleària fonamental per organitzar convocatòries massives. La formació i la preparació de tallers, taules rodones i xerrades també han estat esdeveniments que s'han volgut potenciar des d'aquesta plataforma, evidenciant la necessitat de polítiques feministes i omplint el buit institucional de discursos necessaris per a la nostra comunitat. Per tant, la mobilització i la conscienciació són els eixos sobre els quals es fonamenta la plataforma. Actualment, dintre del MFM s'ha creat la plataforma La Vida Al Centre, sorgida de la crisi sistèmica propiciada amb la Covid-19, i amb la necessitat de trobar alternatives per aconseguir una «transició econòmica, social i ecològica per evitar el col·lapse». També manifesten la necessitat de construir una manera de fer col·lectiva que tingui com a motor la justícia social, econòmica i la cura de les persones amb la finalitat de trobar un model, lluny de les normes capitalistes i del patriarcat.

Per la seva banda, les docents de les Illes Balears també han fet front comú a partir del col·lectiu Feminisme a l'Escola que ha aglutinat les agents de coeducació i famílies de diferents centres educatius per realitzar nombroses accions conjuntes. Algunes de les més representatives foren l'exposició conjunta, on participaren amb dibuixos i fotografies alumnat de més de 70 centres, o accions simbòliques per al 8M. L'èxit de participació s'ha anat superant a cada convocatòria, fins a arribar a més d'un centenar d'escoles i instituts de les Illes. De fet, una de les claus del moviment feminista als darrers anys ha estat, precisament, la força de les més joves, que ha suposat un relleu generacional de la lluita encetada al segle passat i que ha suposat una revolució per al mateix moviment.

Un altre dels punts forts dels darrers anys ha estat que Mallorca també ha deixat de tenir l'exclusivitat del moviment feminista i diferents col·lectius han anat sorgint arreu del territori balear. N'és un exemple el cas d'Eivissa amb Fi-

ga de Pic, Dones Progressistes d'Eivissa o Emprendada Feminista, grup de joves eivissenques, que han fet front comú des de diferents àmbits i institucions per combatre l'heteropatriarcat. Amb eslògans com «No segueix essent no» posen en relleu que encara no s'han superat moltes agressions i atacs que, dia rere dia, van agafant força en els discursos de l'extrema dreta i d'una part important de la població. Una de les propostes més interessants de l'illa pitiüsa han estat «Les Aules Feministes» que neixen amb la voluntat de constituir un espai d'aprenentatge, de trobada i reflexió feminista, així com la seva aplicació en l'àmbit social, econòmic i cultural.

Per la seva banda, Menorca també ha estat testimoni de nombrosos col·lectius com Aritges, Hermanas de la Luna, Sin Miedo Mujer i Ses Foneres, un dels pocs col·lectius transfeministes de les Balears. És especialment transformadora la tasca d'aquest darrer, basada en la teoria queer i en la reflexió interseccional de les diferents opressions de gènere, raça i classe que oprimeixen no sols a les dones, sinó a la comunitat LGTBQIA+.

Emperò, no tot han estat bones notícies pel moviment feminista sinó que, si parlem de pèrdues d'espai, no podem deixar de mencionar el tancament de la llibreria-perruqueria Los Oficios Terrestres. El local no sols va suposar una revitalització del barri palmès del Terreno, abandonat per les autoritats de Palma des de fa dècades, sinó que fou un punt importantíssim de trobada de persones amb interessos de gènere. Concerts, clubs de lectura, xerrades, presentacions de llibres foren claus per construir la xarxa feminista, de cures i, sobretot, d'amistat que ha situat Mallorca al mapa feminista de l'estat.

« La Covid-19 ha posat en relleu problemes sistèmics de la nostra societat que feia temps que el moviment feminista havia assenyalat »

Els feminismes, actualment, es troben amb molts de reptes de futur, però també de present. N'és un exemple el debat, freqüentment virtual, produït entre dues tendències polítiques feministes contràries —Feministes Radicals i Transfeministes— que aviva el foc des de les institucions i les xarxes socials. En aquest sentit, no hem de perdre de vista qui és l'enemic real i quins discursos autoritaris no fan més que potenciar l'opressió per raó de gènere. Les persones trans, racialitzades, les treballadores sexuals... tenen molt a aportar al discurs feminista i no han de ser excloses dintre d'un moviment que històricament sempre ha cercat la inclusió. A partir de hashtags i fils de Twitter s'ha posat en relleu una aparent ruptura ideològica dins del moviment feminista... però, aquest debat existeix realment al carrer? És una prioritat real per a les dones? Són moltes les que ens feim aquestes preguntes i, tot i que encara no hem trobat una resposta clara, cal avançar pel camí. Juntes; del braç, com sempre ho hem fet●

Registre d'una presència

1999. Apareix el primer número (autoeditat) de la revista *Tiqqun*, a l'entorn de l'Assemblea General del campus de Jussieu, a París. Obren un local al carrer Saint-Ambroise, número 18, lloc de reunió de grups del moviment estudiantil i seu de la redacció. Els articles, d'un compromís polític radical, tenen un estil poètic amb influències del Situacionisme. Amb ells s'obre una línia filosòfica que influirà en els moviments okupa i autònom.

2000. De l'interior de Tiqqun sorgeix el primer projecte d'escriure una «crida» signada pel *Comité Invisible*. De totes maneres, hauran de passar set anys abans que la primera publicació del *CI* vegi la llum.

2001. Apareix el segon número de Tiqqun. Amb aquest nom es publicaran llibres confegits a partir de textos extrets de les revistes. També s'usarà «els tiqqunians» per a designar la gent que comparteix uns plantejaments que comencen a tenir gran acceptació en l'entorn filosòfic radical. Mentrestant, es manté el local de Saint-Ambroise, on destaca una rica biblioteca amb una fotocopiadora gratuïta que treu fum. El soterrani està habilitat a l'efecte d'allotjar «amics» visitants.

2001. Alguns de Tiqqun són a les manifestacions contra la cimera del G8 a Gènova. Afronten els *carabinieri*; els llancen llambordes i còctels Molotov.

2003. S'escriu l'*Appel*, un text anònim que tindrà un fort impacte. Aquest és un moment en què els textos de Tiqqun s'escampen i es difonen dins el moviment autònom francès. D'aquí sorgeixen diverses experiències de comuna.

2005. L'esperit de Tiqqun s'estén cap a la regió del Limousin, entorn del poble de Tarnac, al Massís Central francès. Una part dels fundadors de la revista comença una experiència autogestionada que gravita al voltant de la granja Le Goutailloux i d'una botiga de queviures associativa.

2006, març. Gent de Tiqqun participa en l'ocupació de la Sorbona i de l'Escola d'Alts Estudis en Ciències Socials, on tenen lloc forts enfrontaments amb la policia, que en surt malparada.

2006. Un resquill de Tiqqun s'instal·la definitivament a Tarnac, per tal de fer realitat l'objectiu que va fer néixer la revista: «Recrear les condicions d'una altra comunitat.». La biblioteca de Saint-Ambroise es va traslladant cap a la comuna i al local es convida una antiga membre d'*Action Directe* (grup armat autònom dels anys '80), que munta una llibreria anarquista fins al tancament definitiu de l'espai, el 2008.

2007. Publiquen *La insurrecció vinent*, recentment traduït al català pel fogar de traducció *àvol fembra*. Aquest és el primer llibre signat pel *Comité Invisible*. Podríem dir que el *Comité Invisible*, com a punt d'enunciació, és la cara exotèrica d'allò que Tiqqun n'és la cara esotèrica.

Posteriorment, publicaran dos llibres més: *À nos amis* (2014) i *Maintenant* (2017).

2008. Detenen nou persones de «la comuna de Tarnac» acusades d'associació criminal amb objectius terroristes en relació a uns sabotatges a les línies del tren d'alta velocitat franceses. Els imputen també per haver escrit *La insurrecció vinent*.

2011. En el marc d'una trobada coneguda amb el nom de El gir anarquista, un dels acusats de l'«affaire de Tarnac» fa una conferència a la universitat New School, a Nova York. Potser sigui la primera vegada que els pogueren veure públicament.

2015. El darrer element de Tiqqun abandona Tarnac.

2016. Les idees i pràctiques de Tiqqun i del *CI* assoleixen un punt de quasi-hegemonia dins el moviment contra la *Loi Travail*. Aquest fet no va ser mai cercat d'una manera deliberada. Justament permet fer-nos una idea de la potència que el món Tiqqun-CI té a l'hora de crear fenòmens emergents.

2012-2018: Uns quants tiqqunians participen en el moviment *zadista* que viu i lluita a la ZAD (Zone À Défendre) de Notre-Dame des Landes (Nantes) contra la construcció d'un aeroport. Participen en tots els disturbis.

2020. Hom treballa en el confegiment del tercer número de la revista Tiqqun.

Nosaltres.

Una posició compartida per un conjunt de formes-de-vida. No constitueix cap grup delimitat, sinó que inclou a qui se senti interpel·lat pel fet de coincidir amb certa posició. Així és com entenem el *nosaltres* que dona nom a aquest periòdic.

Pensàvem que el col·lapse del món tal com el coneixem arribaria amb el pic del petroli, les guerres pels recursos i el declivi inevitable del capitalisme. Però el que avui està posant en escac la nostra civilització i accelerant aquest procés és un virus, una pandèmia inesperada amb conseqüències imprevisibles a llarg termini. En el moment que escrivim aquestes ratlles, vivim una caiguda abrupta i històrica de l'economia real i un desplegament de tècniques de control i disciplinàries cada cop més dures.

I enmig de tot això, sempre la mateixa pregunta: què feim?

Trobem que recuperar Tiquun ens ajuda. L'any 2003 va aparèixer un text anònim, *Appel 'Crida'*, en la seva línia de pensament. S'hi plantejava una estratègia amb vista a una revolució efectiva i s'adreçaven als *amics* que volguessin engrescar-s'hi. Quasi vint anys després, la 'crida' ens interpel·la més que mai: veiem que és el moment de cercar còmplices per tal de poder-nos organitzar i generar així una força sensible que permeti desertar i crear món en comunitat.

És un text on ja es constata que vivim un gran desastre enmig d'una paràlisi generalitzada. Per a anomenar el desastre Tiquun usa el terme *desert*. Descriuen amb ell el progressiu despoblament del món; i és que de fet, ens hem acostumat a viure *com si* no estiguéssim en el món.

Altres han intentat abans anomenar el desert, amb termes que no perden vigència: l'*Espectacle* de Debord, el *Biopoder* de Foucault, l'*Imperi* de Hardt i Negri. Tiquun amplifica aquests conceptes: l'Espectacle no fa referència al paper dels *mass media* i prou, sinó que ens parla del narcisisme d'un jo que és buit i que només viu en la mesura que és reconegut en les xarxes socials. El Biopoder no es limita a la intervenció de l'estat i el capital damunt els nostres cossos (seguretat social, estat del benestar, farmacèutiques...), sinó que posa de relleu el triomf del culte al cos, tractat com un objecte enmig d'una estranyesa física creixent. L'Imperi no sols descriu la xarxa de governs, multinacionals, tecnòcrates i entitats financeres. L'imperi agafa especial força

justament allà on «no passa res», on tot «funciona normalment». On regna l'*hostilitat*, l'absència de situació. I és que la metròpoli contemporània és un continu deambular de cossos que no es miren, interaccions amb màquines que ens anul·len, *smartphones* arreu. Individus sense lligams, totalment dependents del mercat, que van aguantant, desposseïts de qualsevol món autònom. *Blooms*: és així com Tiquun els ha anomenats.

En un context com aquest, ara accentuat per la situació d'excepció del Covid, l'*Appel* segueix vigent. Just a les antípodes de les ideologies i les identitats, fa una proposta estratègica basada en allò que «ens va bé» a cada moment. Sense lligadures morals de cap tipus, simplement adoptarem tot allò que ens ajudi a augmentar la nostra potència i lluitarem contra allò que li posi traves. No hi ha diferència entre política i *oikonomia*, no hi ha idees teòriques per una banda i gestió del dia a dia per l'altra. El que es pretén és constituir-se com a força, en un encontre de formes-de-vida. La nostra força és l'esdevenir, la creativitat per tal de formar una estratègia amb tot tipus de recursos que ens funcionin aquí i ara. Aquesta estratègia fuig de la típica disjuntiva entre ofensiva i construcció, que és una fal·làcia. No hem de triar entre atacar (sabotatge, vaga salvatge...) o bastir defenses (cooperatives, menjadors comunitaris, xarxes de suport mutu...); les dues accions es complementen i es necessiten mútuament.

Per tot això, esdevé crucial que ens organitzem. En una situació de *guerra civil* mundial entre formes-de-vida incompatibles (*enemics*) és crucial cercar encontres amb formes-de-vida que

ens permetin generar comunitat (*amics*). Organitzar-se és fer que passin coses; provocar aliances i establir vincles que generin situació, que facin que quan ens llevem al matí el dia sigui tangible, real. Es tracta de generar un *nosaltres*, reconeixen's com a amics i compartir una posició.

Per tant, «organitzar-nos» no té res a veure amb el fet de crear una «organització». De fet, Tiquun, se separa explícitament de l'esquerra. Una esquerra que, amb les seves «organitzacions» estructurades, intenta oposar-se al capitalisme però no fa més que administrar el desastre. Tiquun cerca crear una vida política en què els vincles, les maneres, els espais i els temps esdevenen en funció de la situació, de les persones, del moment. Organitzar-nos vol dir just això: prendre partit des de la situació, en el seu si.

Des d'aquesta posició orientada cap a la vida, organitzar-nos implica necessàriament constituir-nos en «força material autònoma». Això vol dir generar i tenir el control dels propis recursos vitals (aliment, energia, medicina, habitatge...), posar en comú tots els mitjans efectius dels quals disposem. Tiquun en diu «crear món», sortir del procés de valorització capitalista.

Podem concloure que la política clàssica, la de les organitzacions, fa abstracció dels cossos de cadascun de nosaltres. És l'escenificació de negociacions i reivindicacions entre individus que no tenen un món sensible; perquè se separa família, empresa, temps lliure... com tot d'aspectes «no polítics» que es gestionen en l'esfera de l'economia. L'Imperi ha aconseguit així una doble escissió: entre política i economia; i entre l'esfera privada (en què puc pensar el que vulgui) i la pública (en què he d'obeir). En canvi, la política tiquuniana, la d'organitzar-se, és creació d'un món sensible nostre. Parlem de generar comunitat on no operi el liberalisme existencial del «cadascú fa la seva vida». Fer comunitat és tornar a unir grups de persones

amb els seus medis d'existència i els sabers associats. Refer relacions on no operi la mercantilització. ¿Qui no ha pensat mai viure així?

Tiquun situa el punt de no retorn, la sortida del desert en la intensitat del llaç que cadascú pugui establir entre què viu i què pensa. La lectura de Tiquun ens fa pensar; ara és el moment de trobar com trencar files!●

Sortir del desert: un tast de Tiquun

Filosofia política radical per al segle XXI.

(De com el vitalisme deleuzià i el joc situacionista s'hibriden amb la l'acció directa i la comuna habitada a la recerca d'una revolució efectiva.)

Text: **Maria Bel Riera i Xavi Castelló**

Forma de vida. Unitat humana fonamental, allò que afecta a cada cos, la seva polarització íntima. Una forma de vida és capaç de convertir-se en força seguint la línia d'increment de la seva potència que es presenta en cada situació.

Bloom. Forma de vida crepuscular dels subjectes anònims contemporanis: singularitats qualsevol, buides, que poden sucumbir al nihilisme passiu de la nostra època, però que alhora tenen el potencial d'estar disposades a tot.

Guerra civil. Situació en què ens trobem immersos de manera permanent, en la qual entren en joc les diferents formes-de-vida, ja sigui amb aliances (amics) o amb enfrontaments (enemics). L'estat modern és l'intent (fallit) de pacificar la guerra civil.

Amic / enemic. Nocions eticopolítiques: amic és aquell a qui m'uneix una elecció; una posició tal que quan augmenta la seva potència, la meva també ho fa. Enemic, simètricament, és aquell a qui m'uneix una desavinença tal que quan la seva potència augmenta, la meva es debilita.

Hostis / hostilitat. L'hostis és la *no-relació*; allò que no pot ser conegut *singularment* (ja que si ho fos, tornaria amic o enemic). Per extensió, l'hostilitat és l'esfera de no-relacions del règim imperial, en la qual sent que no puc desplegar la meua potència però tampoc no hi reconec cap enemic concret.

Comunitat. Experiència que es dona quan en un mateix lloc i moment, dos o més cossos es veuen afectats per la mateixa forma-de-vida, *es troben*. La comunitat em posa en contacte amb la meua pròpia potència.

Notes a peu de pàgina

Ateneu de Lloseta i Suport Mutu: autogestió en acció

Text: **Ateneu de Lloseta** @ateneulloseta

L'Ateneu Cultural Eco-feminista de Lloseta va néixer l'agost de 2019 i un any després, amb pandèmia, després de passar per l'estat d'alarma, el confinament i les mesures restrictives que s'han aplicat des d'aleshores, seguim endavant. Tant és així que, després d'un estiu ple d'esforços, inaugurarem el nostre local a finals del mes passat.

Ens hem dedicat, sobretot al principi, a donar suport a plataformes ecologistes implicades a la cura del territori del nostre municipi, a organitzar xerrades i tallers feministes, hem organitzat un mercadet d'economia circular setmanalment, hem fet trobades per netejar zones de muntanya, hem creat les comissions feminista i animalista, hem col·laborat amb la xarxa veïnal Suport Mutu Lloseta, creada a la quarantena, i reactivada actualment com explicarem més endavant.

A dia d'avui ens autogestionam econòmicament mitjançant les donacions de les persones que s'associen a l'Ateneu, i gràcies a aportacions fetes durant alguns esdeveniments que organitzarem abans del confinament. Les restriccions i prohibicions que suposa la situació Covid ens dificulten moltíssim dur endavant les activitats que teníem previstes, encara que, amb molta feina, actitud i ganes, les adaptam per poder-les treure endavant. Mentrestant, la incorporació de noves persones sòcies ens permet continuar, de moment. Feim una crida a moltes més incorporacions, no només pel suport econòmic que proporcionen, sinó també per ajudar en diferents i molt necessàries tasques que el poble ens està demanant.

« Feim una crida a moltes més incorporacions, no només pel suport econòmic que proporcionen, sinó també per ajudar en diferents i molt necessàries tasques que el poble ens està demanant »

Fins fa unes setmanes la demanda d'ajuda més forta que teníem era per violència de gènere, la comissió feminista dona suport a víctimes de violència masclista informant sobre tràmits i ajudes psicològiques, econòmiques, jurídiques, institucionals i emocionals. La comissió animalista també està treballant per reactivar les ajudes d'institucions con l'Ajuntament i el Consell a les associacions que es dediquen a tenir cura del benestar animal, que la pandèmia ha tallat, fet que ha reduït dràsticament els recursos d'aquestes associacions.

Hem col·laborat en la creació de la plataforma Reviure Tofla que lluita per la conservació la Serra de Bellveure, on es situa la pedrera de Ca'n Negret, i que la multinacional mexicana Cemex no ha aturat d'explotar ni durant la quarantena. Ens preocupa l'impacte ambiental de la pedrera i de diversos projectes que des del Govern s'impulsen, com la instal·lació d'una planta de tractament d'àrids i una planta asfàltica.

No fa tant de temps de totes aquestes accions i al mateix temps ho recordam com a molt enfora.

A dia d'avui, a vint i tants de setembre de 2020, només un mes després d'obrir el local ens trobam desbordades. Totalment sobrepassades per totes les dones que ens demanen ajudes. De tot tipus: menjar, roba pels infants sobretot i també per nadons (de totes les edats), sabates, material escolar, bolquers, ajuda per dur a terme gestions amb les institucions, informació sobre el que poden fer en casos de patir violència masclista...

Començarem a rebre aquestes demandes fa una setmana i davant la inesperada gran afluència, algunes sòcies de la comissió feminista ens hem organitzat i donam cita a aquestes dones per escoltar-les i mirar d'atendre, en la mesura de les nostres possibilitats, les seves necessitats. La cua per agafar cita es d'una setmana i ja hem pres contacte amb més de trenta dones, la majoria migrants amb famílies nombroses i amb necessitats, l'abast de les quals fa encollir l'ànima. Són dones que es volen implicar i cooperar amb l'Ateneu perquè creuen que fer front a les dificultats totes juntes serà positiu pel seu empoderament i més beneficis i enriquidor culturalment per a tothom.

Cultura, que avui en dia ens fa tanta falta i la sentim més afeblida que mai, ja que des de les institucions no s'està fent una aposta clara per tenir-ne cura, aposta que sí s'ha vist en altres sectors. Des de l'Ateneu també lluitarem per ella, per tot el que ens dona i ens aporta. Durant les properes setmanes anunciarem per xarxes socials presentacions de llibres, tallers d'empoderament de la dona, per exemple, aviat en durèm a terme un per reforçar el seu coneixement informàtic i de xarxes.

Res ens agradaria més que aquesta situació de restricció de drets s'acabàs com més aviat millor i poder organitzar també altres tipus d'esdeveniments culturals i ecofeministes. Ens encanta la música, la lectura, el cinema... tenim dins el cap tantes iniciatives per posar en marxa i gaudir!

Però davant les grans necessitats que ja teníem en el nostre entorn social, que la crisi econòmica i sistèmica que vivim, i que la pandèmia i les mesures restrictives que du associades només ha fet mes greus, i que pareix que només comencen a fer-se visibles, no ens queda altra que afrontar, i lluitar per fer tot el que ens sigui possible per ajudar a qui ho necessita.

Hem cedit un espai al local perquè la xarxa de suport mutu Lloseta pugui organitzar un rebost solidari.

Necessitam mans, donacions de menjar, roba, sabates, material escolar, dispositius per usar nins i nines i adolescents que no tenen per connectar amb el seu centre d'estudis en cas d'un confinament, donacions econòmiques i de idees o iniciatives que puguin facilitar tota aquesta tasca que no es poca. Esperam que ajuntant les nostres forces i les de suport mutu de tots els barris i pobles on existeix podem arribar on no arriba la ajuda institucional, la majoria de vegades per falta de personal i recursos humans.

Les primeres donacions han començat a arribar, primer de sòcies d'Ateneu Lloseta i també des de suport mutu Sa Pobla i Pollença. Si un grup de veïnes ens organitzarem durant la quarantena i poguérem ajudar a unes 30 famílies setmanalment, ho tornarem fer. No hi ha dubte.

Quedau convidats a Ateneu Lloseta, ens encantarà conèixer-vos, juntes serem més fortes!●

Projectes que col·laboren amb aquesta publicació

Contacta si vols contribuir

PALMA

cnt-palma@cnt.es
palma.cnt.es

memoriallibertariamenorca@gmail.com
memoriallibertariamenorca.wordpress.com

xrmallorca@protonmail.com
Xrmallorca en facebook, inst o twitter

llibreriadracmagic@gmail.com
llibreriadracmagic.net

araes1984@gmail.com

info@elsoblidats.org
elsoblidats.org

estelnegre@gmail.com
estelnegre.balearweb.net

collectiuarrels@riseup.net
collectiuarrels.wordpress.com

jjll_mallorca@autistici.org
joventutslibertariesmallorca.
noblogs.org

supermercat@terranostra.coop
terranostra.coop.

info@maltrasterrecords.com
maltrasterrecords.com

info@calumnia-edicions.net
calumnia-edicions.net

hola@electrica.cat
electrica.cat

csp@cgt-balears.org
cgtbalears.org

edicionsdeldesproposit@gmail.com
edicionsdeldesproposit.cat

totinclos@subvertising.org
@totinclosmallorca

Twitter @CGTMenorca

Aquesta publicació és possible gràcies a la cooperació i el suport de projectes, subscriptores i col·laboradores. La nostra intenció és ser una eina útil dels moviments transformadors, per la qual cosa sumem i necessitem, suport col·lectiu.

Pots col·laborar:

- Suport econòmic:

- Subscripció d'un any.

Rebràs 4 números per correu. 10€.

- Suma noves subscripcions en el teu entorn.

- Sumant el teu projecte als Col·laboradors.

- Difonent i distribuint la publicació al teu poble, barri o xarxes.

- Aportant textos o gràfics, crítiques, suggeriments i propostes.

nosaltres@riseup.net

Un tèrbol horitzó

La crisi de la Covid-19 farà que el control social i les desigualtats s'accentuin

Text:

Antoni Pallicer Mateu

La històrica pandèmia que ha provocat el coronavirus Covid-19 ha afectat a la major part del món. Un fet gairebé únic en la història dels virus, ja que per ara solien estar focalitzats en territoris concrets i només en un llarg interval de temps la seva propagació s'estenia arreu dels continents. Ara, en ple segle XXI, amb una globalització desbocada d'avions, vaixells, mercaderies i turistes, la expansió és cosa de poc temps, de dies fins i tot. Ens trobam davant una crisi global, d'arrel sanitària, però que ha provocat l'aturada econòmica més en sec que es recordi, amb confinaments massius i amb declaracions d'estats d'alarma i d'emergència en molts països. Tot indica que res serà igual a l'època pre-Covid i que moltes de les mesures i canvis que les autoritats han introduït poden establir precedent, com també pel que fa als hàbits o tendències que la situació ha provocat, que poden arribar a normalitzar-se.

Aquí en l'inici de la crisi, l'Estat espanyol va intervenir sense mascaretes democràtiques i posant en pràctica la seva raó de ser: el monopoli de la força i la centralització. La seguretat, la salvaguarda dels seus ciutadans, però principalment el pànic a un col·lapse sanitari, foren les causes de la intervenció estatal. Són poderoses raons i més quan els mitjans a totes hores alarmaren amb detallisme morbós sobre les desgràcies d'aquesta pandèmia que a molts territoris arribà mai a assolir el qualificatiu d'epidèmia. Segurament el confinament massiu i estricte que ha aplicat l'Estat ajudà a que en moltes regions d'Espanya la incidència fos baixa o molt baixa. No obstant això, el centralisme alarmista no ens salvà als municipis o comarques amb una incidència minsa de la Covid-19 de les restriccions i repressions de l'Estat d'Alarma. Fins i tot poguérem veure desfilar pels nostres carrers a desafiants militars amb ganes de protagonisme. No oblidem que l'Estat durant la primera fase d'aquesta crisi mobilitzà a part de l'exèrcit i pràcticament a tots els cossos policials per tal de tenir controlada i atemorida a gran part de la població. Les sancions i detencions foren nombroses i els abusos i agressions policials abundaren amb total impunitat. Un fet que es normalitzà i es justificà, amb molt poca oposició, i que a la llarga es podria tornar a repetir o intensificar si ja s'han assumit pel gruix de la població. El debat entre seguretat o llibertat darrerament sempre l'està guanyant el Leviatan de Hobbes.

Per altra banda, amb la justificació del control del virus, els sistemes de vigilància i control de l'Estat també s'han accentuat, que sumats al control ja existent sobre els perfils humans que estan instaurant els gegants de la informàtica, el que autores com Soshana Zuboff han batejat com Capitalisme de Vigilància, estan conformat tot un marc social pròxim a les distòpies clàssiques. Aquesta nova normalitat que està propagant la crisi del Covid-19 ha apostat clarament per l'ús i l'abús de les noves tecnologies. Les quals estan controlades per uns pocs i molt poderosos actors i que necessiten de la centralització política i econòmica per a desenvolupar-se. Així, el confinament massiu accelerà la implantació del teletreball. Una forma de treball encara per regular i que incidirà encara més en les desigualtats i l'exclusió dels treballadors amb poca formació.

També aguditzarà la individualització de les relacions laborals, en la descomposició d'allò que s'anomenà classe obrera. Si abans, el lloc de treball, el camp de cultiu, la fàbrica o ara l'oficina, eren espais de socialització, ara ho deixaran de ser.

De manera paral·lela, les suposades mesures de seguretat per evitar contagis que estan implementant els centres escolars també augmentaran l'aïllament individual. Com també ho farà l'aposta decidida que fan moltes escoles per instaurar i normalitzar els or-

dinadors a les aules, fins i tot en edats infantils, quan ja hi ha una sobreexposició dels menors a les pantalles i a la sobre-informació banal i frenètica d'Internet o a l'ego-centrisme que promouen les xarxes socials.

De tota aquesta crisi està clar, com va passar amb la del 2008 i en altres com l'anomenada Guerra contra el Terrorisme, que l'Estat i el gran Capital l'aprofitaran per intensificar el seu poder. Per exemple, el confinament massiu que hem viscut gairebé de manera sobtada hagués estat impensable fa unes quantes dècades, quan encara hi havia insurgències clandestines i quan encara part de la població no era submissa als dictats dels poders o fins i tot encara podia viure un poc al marge del seu ràtio d'acció (com les perifèries urbanes i rurals). A més, la greu crisi econòmica que s'ha desbocada arran del coronavirus agreujarà la situació d'àmplies capes de la població ja malmeses en l'anterior crisi. La brutal concentració de capital que hi hagué (recordem la desaparició de multitud de caixes d'estalvi i petites empreses, la devaluació salarial ...) ara s'incrementarà. La màxima capitalista de privatitzar beneficis i socialitzar pèrdues serà la tònica. Les multimilionàries ajudes financeres que els estats estan otorgant a grans multinacionals (com les companyies aèries i turístiques, entre altres) en són un clar exemple, així com l'augment desorbitat dels deutes públics.

Les crisis són oportunitats, (allò de «no malbarateu una bona crisi» que va dir un dels més importants consellers de Barack Obama durant la crisi anterior), especialment per qui manegen els fils que mouen la societat. I en aquesta, per ser una crisi d'arrel sanitària, el ventall de possibilitats per introduir canvis i hàbits que reforcin la posició dels més poderosos és més ampli. Alguns d'aquests ja els hem assenyalat, però segur que se'n produiran molts més. Amb aquest panorama tan advers per a qui lluita per una societat descentralitzada, amb autonomia pròpia, cohesionada, justa i realment sostenible, la resignació actual davant l'allau Covid hauria de donar pas a la mobilització permanent. No només per protestar o resistir, sinó per anar creant oases de cooperació i autonomia. Uns oases que seran vitals per engegar la necessària solidaritat que s'haurà d'enfrontar al desert d'individualisme narcisista, desclassament i alienació que està descomponent a l'actual societat. Buf vents que anuncien grans tempestes. Estiguem a l'aguait i preparats●